

Nova obleka nove težave

Tako: obljube se začenejo urediti. V novi, malce večji obleki in obliki je stopil naš dolenski glasnik med svoje naročnike, bralce, sodelavce in prijatelje doma in po svetu. Ta teden ga tiskamo že 31.900 izvodov, še vedno pa prihajajo naročilnice z imeni novih in novih naročnikov. Nekaj je vmes tudi nezadovoljnih: odpovedali so se domačemu časniku, ko se je obrnilo leto. To se dogaja sicer vsako leto, a vedno znova nam je žal za slehernim človekom, ki je že postal naš znanec. Še vedno upamo, da bo nekoč spet naš.

S prvim presenečenjem smo stopili pred naročnike lani 28. decembra: s slikami v barvah, z malce drugačnim tehničnim prelomom in drugimi novostmi. 7. januarja smo vam predložili 'Dolenjca' spet v barvah in večji obliki, prejšnji teden pa takega, kakršen naj bi poslej izhajal.

Zdaj pričakujemo tudi vaše pripombe: nasvete, pomoč, oceno, grajo in morda tudi pohvalo. Nekaj pisem z dobranamerinimi mnenji smo od bralcev že dobili, še več jih pričakujemo. Do konca januarja 1971 bi radi zvedeli, kaj mislite o novi notranji in zunanji podobi domačega glasnika Socialistične zveze. Zanj smo vam predstavili tudi začetek 2. snopiča Dolenjskih razgledov, danes prinašamo prvo številko Skupščinskega Dolenjskega lista v novi obliki. Prihodnja številka bo 'čista', se pravi brez priloge; po njej boste lahko videli, kakšen bo zdaj poprečen obseg 'Dolenjca' v novi obliki tehniki.

In še beseda o neljubi zamudi v minulem tednu: kljub temu, da smo se v uredništvu in upravi lista vsestransko pripravili na prehod v novo tiskarno, je splet nesrečnih okoliščin ponagajal vodstvu tiskarne — in seveda nam, še bolj pa naročnikom, ki so 2. letošnje številke dobili v petek, marsikje pa žal šele v soboto dopoldne. Vsem se opravičujemo z avtorizirano neljubo in grde zamude — a krivi je tismo prav v ničemer. Najprej se je na novem rotacijskem stroju nekaj zmotilo, pa je zamudil Nedeljski dnevnik in za njim seveda tudi mi. Nekaj nevednosti pri montaži posameznih strani oz. lista, pomanjkanje delavcev v tiskarni, nato še zastoj pri odpremi časnika iz Ljubljane!

V tiskarni so nam obljubili, da se kaj takega ne bo več ponovilo. Verjamemo jim in danim besedam, ki se bodo že danes preverjale v praksi. Vsem naročnikom, bralcem in sodelavcem pa se ponovno opravičujemo, saj je bilo nam v uredništvu in upravi lista še huje kot njim: pretekli teden nismo izpolnili zaupanja, ki ga ljudje imajo v svoj domači časnik. Čeprav 'brez krivde krivi', upamo na jasnejša vremena v novi tiskarski hiši v Ljubljani.

Naročnike in bralce, našo najširšo javno tribuno in 'solastnike lista' pa prosimo, da nam dolgoletno zaupanje kljub neljubemu spodrsanju tiskarne ohranijo.

TONE GOŠNIK

OD 1. XI. 1970 DO 19. I. 1971

1906 novih!

13. TEDEN NAŠE AKCIJE nam je dal še 114 novih naročnikov, tako da jih je zdaj že 1906. Po 12 novih naročnikov so poslane pošte iz občine Brežice, Krško in Trebnje, 22 pa iz občine Novo mesto. Stanje novih naročnikov v tork opoldne:

BREŽICE:	138
ČRNOMELJ:	96
KOČEVJE:	68
KRŠKO:	277
METLIKA:	34
NOVO MESTO:	575
RIBNICA:	20
SEVNICA:	294
TREBNJE:	126
Razne pošte:	194
Inozemci:	84

KROMPIRJEVA TOVARNA POSTAVLJA PRED DEJSTVA ZADRUGO IN KMETA

Priložnost, ki jo daje ponudena roka

Tovarno bodo na Mirni gradili; zdaj razgovori, kako zagotoviti surovino — 50 par je samo na prvi pogled malo — Skrite rezerve so v povečevanju pridelkov krompirja — Pogodba o dolgoročnem sodelovanju

Nekdanje 'kmetijske' želje postajajo resničnost. Predstavniki tovarne Kolinska iz Ljubljane so javno zagotovili: 15. septembra letos bo na Mirni začela obratovati tovarna za predelavo krompirja, ki bo v prvem letu predelala približno 6 milijonov kilogramov krompirja v kosmiče in moko. V naslednjih letih bomo proizvodnjo povečevali in uvajali še nove izdelke, ki se v modernem gospodinjstvu naglo uveljavljajo.

15. januarja je novomeško amatersko gledališče uprizorilo 'Krog s kredo', igro nemškega ekspresionističnega pisatelja Klabunda. To je bila prva domača premiera v sezoni 1970/71. Delo je režiral Marijan Kovač, pomagala pa mu je Kristina Piccolli-Barlova. V vlogi Hai Tang je odlično zaigrala Božena Žigante, dijakinja ESS (na levi), ki jo vidimo v tem prizoru s princem in novim cesarjem, ki ga je igral Mirko Nilič, grafični delavec iz Knjigotiska. (Foto: Slavko Dokl)

SEJA MEDOBCINSKEGA SVETA ZK NOVO MESTO

Kako naprej v kmetijstvu?

Na nadaljevanju seje, ki je bila prekinjena 7. januarja, je medobčinski svet ZK Novo mesto 15. januarja razpravljalo še o preostalih dveh točkah dnevnega reda: o programu medobčinskega sveta za 1971. leto in o kmetijski politiki skozi stališča I. seje konference ZKJ. Glede programa dela so ugotovili, da ga bo treba v posameznih točkah dopol-

njevati z najnovejšimi ugotovitvami in vodili, ki so jih razni organi sprejeli v zadnjem času. Svet si bo prizadeval predvsem, da bi spremembe v političnem sistemu, ki jih uveljavlja mo zdaj predvsem na ravni zveza-republike, prišle do izraza tudi v občinah in v nižjih samoupravnih oblikah, zlasti pa med združenimi proizvodnjami.

Govorec o kmetijstvu, so na seji ugotovili, da je pri kmetijskih organizacijah veliko prizadevanj v smeri sprejetih stališč, da pa je z zadnjimi stabilizacijskimi ukrepi kmetijstvo tako prizadeto, da bo sprejeta stališča nemogoče uresničevati, če ne bomo za kmetijstvo poiskali posebnih rešitev.

M. J.

Tako torej pravi Kolinska, ki bo ob pomoči svetovne trdke Knorr in naše banke vložila v novo tovarno blizu 30 milijonov novih dinarjev. Kakšne pa so naloge Kmetijske zadruge Trebnje in zasebnih kmetov, ki bodo tovarno oskrbovali s surovino, o tem se te dni pogovarjajo na zelo dobro obiskanih sestankih po vaseh.

Zadruga namerava skleniti s Kolinsko tovarno pogodbo o dolgoročnem poslovnem in tehničnem sodelovanju, v okviru pogodbe se bo vsako leto sproti pogodila še o prodajni ceni krompirja, o količini, rokih dobave ipd. Vnaprej morajo kmetje vedeti, koliko bodo dobili za

(Nadaljevanje na 6. str.)

Marsikdo si še ne predstavlja, kakšen je pire krompir, ki ga pripravimo iz krompirjevih kosmičev. Preizkusili smo izdelek trdke Pfanni-Werk. 125 gramov krompirjevih lističev, kar zadostuje za pripravo krompirjevega pireja za 4 osebe, stane v Italiji 125 lir. Brez osnovnega znanja o kuhanju smo v petih minutah pripravili tak krompir, da so ga hvalile izkušene gospodinje.

Kot na prejšnjih sejnih so se tekstilci in konfeksionarji našega območja tudi na sejnu MODA 71 postavili z lepo urejenimi paviljoni in prikazali najnovejše materiale in modele. (Foto: M. Vesel)

TRADICIONALNI LJUBLJANSKI SEJEM:

Moderna je »Moda 71«

182 razstavljalcev na Gospodarskem razstavišču

Pretekli petek so na ljubljanskem Gospodarskem razstavišču slovesno odprli letošnji sejem 'Moda 71'. Kar 182 jugoslovanskih proizvajalcev se bo v naslednjih dneh predstavilo obiskovalcem. Zaradi izrednega zanimanja razstavljalcev so morali pod plastičnimi kupolami poskrbeti še za 350 kv. m dodatnih dvoran za razstavljalce. Prvič v zgodovini sejma so prireditelji za posebne kvalitete podelili nagrado 'Ljubljanski zmaj': od 22 mogočih nagrad so jih razdelili 13. Dolenjcev pa ni med nagrajenimi.

Na letošnjem sejmu so podjetja iz Dolenjske dobro zastopana, s prepričljivimi novostmi pa vzbujajo tudi občudovanje obiskovalcev. Ker je ta sejem najbolj kakovostna prireditev te stroke, lahko Dolenjci pričakujejo še bolj ugodno poslovanje, saj so se kupcem in drugemu občinstvu res dostojno predstavili.

J. S.

V soboto zjutraj se bo na Frati pri Brezovi rebri začel zimski vodniški tečaj Odreda gorjanskih tabornikov: iz Novega mesta je prijavljenih 17 tabornikov, iz Sentejmeja 4 in iz čete v Straži tudi 17 fantov in deklet. Razen seminarja za vodnike bodo mladi taborniki tudi tokrat poskusili, kako se živi v naravi v trdih pogojih zime. Kot lani bodo imeli tudi letos manjši tabor na snegu. Na sliki: Frenk Guštin, načelnik odreda, in Matjaž Kočevar, pomočnik odredovega gospodarja, pred šotorom na lanskem zimskem taboru na Frati. (Foto: prof. Marjan Dobovšek)

Mladina iz Črešnjic in Cerklj ob Krki je navezala sodelovanje z mladinci iz garnizije. Za seboj imajo prvi skupni nastop na prireditvi 'Pokaži, kaj znaš', ki je bila lepo obiskana in je doživela med občinstvom veliko priznanja. (Foto: Jaranovič)

Srečna ribiča, Domžalčana

Ribiča — sulčarja, Lado Mecilošek in Vinko Zakovšek iz Domžal, si bosta prav gotovo zapomnila 19. januar, ker sta v Novem mestu pod Seidlovim jezerom v Krki oziroma pri novomeški žagi zapela dva velika sulca v presledku ene ure. Najprej je imel uspeh Lado Mecilošek, ki je ujel 10 kg težkega in 1 meter dolgega sulca, njegov prijatelj Vinko pa je uro kasneje pri žagi imel še večjo srečo, saj je ujel 121 cm dolgega in 17,50 kg težkega sulca. Vse kaže, da je ta del Krke med dvema novomeškima jezoma pravi sulčji raj, saj so v slabem mesecu dni ujeli kar pet sulcev velikanov.

S. DOKL

Do konca tedna bo še južno vreme. Prehodno so možne le manjše padavine.

Ali res »samo jalove beseder? — Pomagaj si sam in ... — Zgoraj so uresničili več nalog kot spodaj

Strokovnjaki ameriške NASA trdijo, da je Luna velika strupena krogla. To presenetljivo odkritje je sporočil dr. G. Taylor na sestanku, na katerem so razpravljali o analizi kamenin, ki jih je prinesla vesoljska ladja „Apollo-12“. Raziskave so pokazale, trdijo, da vsebujejo kamenine z Lune doslej neznan strupene sestavine, ki so pomorile celo družino bakterij. Ni znano, če so te snovi nevarne tudi za človeka. V vsakem primeru pa: pozor pred kamni z Lune!

Po atentatu v Manili, glavnem mestu Filipinov, je papež Pavel VI. privolil, da bo odšel na svojih potovanjih nosil oklepno srajco. Sprva se je upiral, potem pa so ga le prepričali. Papež bo nosil jeklen jopič, ki ga ne more predreti krogla ali nož. Iz Manile pa so sporočili, da je atentator, bolivijski slikar Benjamin Mendoza, duševno normalen. To so ugotovili psihiatri, ki so ga po naročilu sodišča dalj časa opazovali.

Prijatelj ameriškega senatorja Edwarda Kennedyja, brata pokojnega predsednika ZDA Johna Kennedyja, trdijo, da ženski člani družine zahtevajo, naj se Tedy nič več ne poganja za predsedniško mesto. To naj bi zahtevala njegova žena Joan, svakinja Ethel in celo njegova mati Rosa. Doslej je tuji tisk vedno poročal, da je prav ambiciozna mati, kljub temu, da so ji ubili že dva sina, nagovarjala tudi najmlajšega, naj kandidira za mesto predsednika ZDA.

Skupina znanstvenikov je v San Franciscu izdelala umetni rastni hormon. Pričakujejo, da bo to pomenilo napredek pri obravnavanju raka, srčnih obolenj, sladkorne bolezni in motenj v rasti.

Sovjetski inženirji so konstruirali avtomobil bodočnosti — avto na električni pogon, namenjen mestnim vožnjam. Avto doseže 60 kilometrov na uro, eno polnjenje akumulatorja pa zadostuje za 100 kilometrov vožnje.

Norman Borlaug, Nobelov nagrajenec za leto 1970, je razvil novo vrsto žita, ki je zelo odporno, hkrati pa izjemno rodovitno.

„Kmetje ne verjamejo več ne besedam, ne popisanemu papirju.“ Tako je zapisal v lanskim zadnji številki Dolenjskega lista v rubriki „To stran ste napisali sami!“ F. M. iz Krupe pri Semiču. Našel je stvari, s katerimi kmetje niso zadovoljni. Žal pa ni navedel niti enega primera, ali so kmetje kaj storili ali vsaj poizkušali, da bi se obljube spreminjale v dejanja.

Podobno mislečih kmetov je veliko. Menijo, da bi vse stvari morala urediti družba. Vendar ne občina, a še manj kmetijska organizacija, temveč neka višja in širša družba, v kateri njim ne bi bilo treba sodelovati.

Republika pa je že uresničila ali pripravlja ureditev večine nalog, ki so ji bile dodeljene. Sprejela je zakon o regresiranju obresti pri posojilih kmetom, o ustanovitvi stabilizacijskega sklada za živinorejo in o označevanju kakovosti vina. Zakon o gozdovih je dopolnila tako, da bi lastniki gozdov imeli več samoupravnih pravic. Kmetijstvo je izdatno podprlo tudi z denarjem. Lani mu je dodelila

iz proračuna skoraj za polovico več sredstev kot prejšnje leto, in sicer za regresiranje obresti, premiranje mleka, pospeševalno službo in kot prispevek k anuitetam kmetijskih organizacij za odplačevanje kreditov. Določila je tudi prispevek v stabilizacijski sklad.

Po mnenju mnogih kmetov so med najbolj perečimi še ne-rešenimi vprašanji carina na uvožene kmetijske stroje, cene kmetijskih pridelkov in živine ter starostno zavarovanje kmetov.

Republiški organi že pripravljajo vse potrebno za uvedbo starostnega zavarovanja. Iz republiškega proračuna bo dobivalo precejšnji prispevek, da kmetje ne bi bili preveč obremenjeni in da ne bi predolgo odlašali. Carine na uvožene stroje ne more določiti republika, a zveznim organom je že predlagala spremembe. O odkupnih cenah kmetijskih pridelkov in živine pa bi se kmetje morali predvsem dogovarjati s svojimi kmetijskimi organizacijami ali še bolj v njih.

tedenski notranjepolitični pregled - tedenski notranjepolitični pregled

XVIII. plenum CK ZKS je sicer prestavljen proti koncu meseca, toda v Sloveniji in Jugoslaviji se čedalje bolj zavzeto, zlasti pa strokovno razpravlja o predvidenih spremembah ekonomskega in političnega sistema, o programu stabilizacije in o predlogu resolucije o ekonomski politiki za letošnje leto. Dosedanje razprave so utrdile prepričanje, da je treba najbistvenejša vprašanja današnjega in jutrišnjega dne najprej strokovno ovrednotiti in šele potem prenesti v takomenovano politično sfero, če hočemo biti vsaj to pot dovolj učinkoviti. Vse razprave poskušajo odgovoriti zlasti na dve glavnini vprašanj: kako razviti takšno socialistično ideologijo, perspektivo in gibanje, ki bo nenehno oplajalo prakso v najširšem pomenu besede in kako vpeljati takšen zgodovinski voden in učinkovit ekonomski sistem, ki bo sprotno in avtonomno reševal poglavitna gospodarska vprašanja. Odgovor na ti dve odločilni vprašanji je pravzaprav tisto, kar danes imenujemo družbena in gospodarska reforma.

Analiza polpretekle dobe namreč kaže, da smo dosegli zadovoljive rezultate v gospodarski rasti, v spremenjeni produkcijski strukturi našega gospodarstva in da smo priča bistvenim spremembam socialno ekonomske strukture, toda nekatere stvari so postale tako zaskrbljujoče, da bi utegnile zavreti razvoj samoupravnega socializma. Ena od takih stvari je na primer zelo razvita potrošniška miselnost, ki bi bila upravičena v naši državi morda pri 1000 dolarjih narodnega dohodka na prebivalca in s tem v zvezi privatizacija sredstev, ki jih druge vlagajo za modernizacijo proizvodnje, za gotovost jutrišnjega dne.

MEDSEBOJNA ZADOLŽENOST GO-SPODARSTVA. Spor med jeseniško železarno in Združenim železniškim transportnim podjetjem iz Ljubljane zaradi plačila dolgov, je znova boleče opozoril na nelikvidnost slovenskega in jugoslovanskega gospo-

darstva na pojav, ki ga menda poznamo samo mi. V Jugoslaviji poznamo nelikvidnost že deveto leto, medsebojna zadolženost podjetij pa se suče okoli nekaj milijonov S-dinarjev. Zrcali se tudi v slovenskem gospodarstvu. Po zadnjih podatkih Službe družbenega knjigovodstva je trenutno v Sloveniji položaj takle:

terjatve so konec septembra narasle na 16.554 milijona dinarjev, dolgovi pa na

Gotovost jutrišnjega dne

11.521 milijona; v začetku tega meseca je Služba družbenega knjigovodstva morala blokirati ziro račun 101 delovni organizaciji; tekoče izgube slovenskega gospodarstva so se lani povzpele v devetih mesecih na 45 milijonov, izgube iz prejšnjih let pa lahko zaokrožimo na 200 milijonov; zapadli obroki investicijskih odplačil so konec septembra znašali 71 milijonov, odplačila, ki bodo zapadla naslednje mesece, pa se vrtijo okoli 307 milijonov in torej pomenijo hudo obremenitev dohodka v prihodnjem obdobju.

Se in še bi lahko naštevali, toda že te številke zgovorno pričajo, da nelikvidnosti še reševati nismo začeli, kaj šele, da bi jo uspešno omejili. Za tako stanje je kriv neizdelan gospodarski sistem in neodločnost tistih, ki bi morali pravočasno ukrepati.

14. oktobra 1969. leta je na primer o tem hudem problemu razpravljalo predsedstvo Zveze komunistov Jugoslavije. Zvezna skupščina je tedaj razmišljala o nekaterih ukrepih, da bi nelikvidnost, zlasti pa medsebojna zadolženost jugoslovanskega gospodarstva odpravili. Toda takrat sta se oblikovali dve različni stališči. Eni so zahtevali, da je treba takoj presekati gordijski voz jugoslovanske nelikvidnosti, saj bi vsako odlašanje ne pomenilo nič drugega, kot dovoljevanje, da nesposobni žive na račun sposobnih, bila bi kazni za vse tiste, ki so se borili in si izborili reformo. Drugi so opozarjali, da samo z likvidacijami ali prisilno upravo ne rešimo niti gospodarske, še manj pa politične in socialne plati problema. Zagotavljali so, da morajo imeti ukrepi tudi socialne in gospodarske prvine, da ne bi bilo treba kasneje popuščati ali odstopati. In ker ni prišlo do soglasja, smo sicer sprejeli nekaj ukrepov, ki pa zaradi neodločnosti in neizdelanosti niso niti omejili, niti zaustavili nelikvidnosti jugoslovanskega gospodarstva.

NOV SOVJETSKI VELEPOSILNIK. Za novega sovjetskega veleposlanika v Jugoslaviji je Prezidijski Vrhovnega sovjeta ZSSR imenoval člana CK KP SZ Vladimirja Stjepakova. Novi veleposlanik je doktor zgodovinskih znanosti in kandidat ekonomskih ved. Dalj časa je delal v moskovski partijski organizaciji, bil urednik uradnega sovjetskega glasila Izvestija in načelnik oddelka za propagando CK KP SZ. Imenovanje takega človeka kot je Stjepakov za novega ambasadorja kaže, kako pomembna je za sovjetsko državo in partijo Jugoslavija in njena socialistična ureditev.

Bivši nacistični minister Albert Speer — na sliki prvi z desne — ki so ga v Nuerenbergu leta 1947 zaradi vojnih zločinov obsodili na 20 let ječe, je v Hannoveru pričal na procesu proti nekaterim vojnim zločincem. Čeprav je minilo že toliko let po drugi svetovni vojni, se nekateri še vedno izmikajo roki pravice in Speer, ki je bil sam obsojen zaradi vojnih zločinov, pomaga sedaj, da prejmejo zaslužen kazni.

tedenski zunanjepolitični pregled

Prvi mož svetovne diplomacije, generalni sekretar Združenih narodov U Tantu, je napovedal, da ne kani ostati na svojem položaju, potem ko mu bo konec leta iztekel mandat. Z mednarodne politične scene se bo tako umaknila osebnost, ki je nemara bolj kodorkoli drug spoznala, kako težko je urejevati sporne zadeve v današnjem zapletenem svetu. To še toliko bolj, ker so Združeni narodi ustanova, ki se ne more opirati na silo in ki se mora proti njej boriti zgolj s potrpežljivostjo, modrostjo, kompromisi in prepričevanjem. Nedvomno je U Tantu v svoji mandatni dobi nekajkrat spoznal, kako brez moči je organizacija, ki jo je vodil — čeprav tega javno ni hotel nikoli priznati. In v trenutku, ko odhaja, ali se vsaj pripravlja na odhod, je nemara na mestu vprašanje: koliko so Združeni narodi res to, kar ponazarja njihovo ime in koliko vpliva imajo na reševanje izredno zamotan problem današnjega sveta? Odgovor ne more biti črno-bel; ni moč reči, da ustanova ni nič drugega kot samo paradna institucija. Toda prav tako ni moč trditi, da je vselej učinkovita in uporabna. Bliže resnici je trditev, da je učinkovita tedaj, kadar se želje in stališča velikih ujemajo in neučinkovita skorajda v vseh ostalih primerih ... Žalostna ugotovitev pa je, da je slednjih še vedno vse preveč. Nemara bo U Tantov odhod znova obudil prizadevanja za izboljšanje delovanja Združenih narodov, čeprav ni preveč verjetno, da bi taka prizadevanja kaj kmalu tudi rodila obilne sadove. Kajpak je tudi prezgodaj napovedati, kdo bo njegov naslednik — ne zato, ker bi manjkalo morebitnih kandidatov, marveč zato, ker bo težko najti takega, ki bi ustrezal zahtevam in željam vseh tistih, ki odločajo o njegovem ustoličenju. 62-letni Burmanec U Tantu je prišel na mesto generalnega sekretarja v Združene narode leta 1961 po smrti Daga Hamerskjolda in od tedaj vodil svetovni parlament med njegovimi dobrimi in slabimi časi — pri čemer je bilo slednjih skorajda več.

Združena arabska republika je dočkala svoj veliki trenutek, ko so v Asuanu svedčano odprli velikanski jez, gigantsko stvaritev, ki je terjala deset let izjemnih naporov in veljala okroglo milijardo dolarjev. Jez je odprl predsednik El Sadat, slovesnosti pa se je udeležil tudi ugledni gost iz Sovjetske zveze Nikolaj Podgorni. To je bilo tudi več kot samo simbolično znamenje sovjetske prisotnosti v tem delu sveta — brez nje naposled Egipčani zelo verjetno tudi ne bi mogli uresničiti projekta, ki je bil eden izmed življenjskih cil-

U Tantu v slovo

tarangsey, stric nekdanjega šefa države, princea Norodoma Sihanuka. Ni verjetno, da bi sedanja ofenziva strla uporniško moč Sihanuku zvestih gverilcev, čeprav je mogoče domnevati, da bo vsaj začasno oslabil njihov pritisk. Vlada v Phnom Penhu je v težavah in kako velike so, najbolje izpričuje dejstvo, da Američani razmišljajo o zračnem mostu, po katerem naj bi v Kambožjo prihajalo orožje in oprema za vladno vojsko. Če se bo to uresničilo — in ni nobenih izjemnih zadržkov — se bodo Američani, ki se počasi vendarle umikajo iz Vietnamu, še bolj angažirali v Indokini. To bi bila nespametna poteza za Washington, toda ZDA zaradi svojega prepričanja, da morajo biti „varuh“ tistih, ki jim preti „komunistična“ nevarnost, najbrž ne bodo pustile, da bi Sihanukove (ali katerekoli druge) čete zasedle Phnom Penh. To pa ne daje prevelikih obetov za skorajšnji mir v tem delu sveta.

TELEGRAMI

TEHERAN — V Perziji so ustrelili še dva tihotapca mamil. V enem mesecu so jih ustrelili že 71.

CARIGRAD — Eksplozija peklenškega stroja je poškodovala stavbo nizozemske firme Phillips v Carigradu. Policija je aretirala 10 študentov, članov ekstremnega gibanja.

TOKIO — Japonske oblasti so zaprle tokijsko univerzo, da bi preprečile spopade med nasprotujočimi si študentskimi skupinami ob drugi obletnici ogorčenih spopadov japonskih študentov s policijo.

MOSKVA — Sovjetska avtomatska postaja Lunohod-1 je prevozila po Mesecu površini 3593 m, zdaj pa so jo usmerili proti vesoljski postaji Luna-17.

RIM — Na sedež italijanske socialistične stranke v Rimu so vrgli vnetljivo steklenico, v Barju pa so podtaknili ogenj na sedežu unije italijanskih komunistov. Napadi se ponavljajo že nekaj tednov.

Med počitnicami pa v Kostanjevico — se dogovarjajo mlada smučarja iz krske osnovne šole. Šolsko vodstvo bo priredilo tečaj, v katerega bodo lahko sprejeli blizu sto smučarjev. Na smučišča ob vlečnici se bodo vozili z avtobusom. (Foto: J. Teppey)

Kakšna bo usoda majhnih podjetij? V črnomaljskem Kovinarju, ki zaposluje 35 delavcev, sodijo, da so taka podjetja prav primerna, če spretno prilagajajo svojo proizvodnjo željam kupcev in njihovim potrebam. Torej — možnosti so. (Foto: J. Splichal)

To je le majhen del živčava, ki ga je fotografski aparat ujel prejšnjo nedeljo popoldne na prepolnem parkirnem prostoru pod smučiščem v Trebnjem. Niti največji optimisti najbrž niso pričakovali, da se bo glas o novi vlečnici tako naglo razširil po Dolenjski in drugod. Smučanje je mogoče tik avtomobilske ceste, škoda je le, da je proga za starejše in manj izkušene smučarje prestrna. Trebanjski smučarski klub čakajo nove naloge: podaljšati vleko, pripraviti bolj položno smučišče in še kaj. (Foto: M. Legan)

Podatke znamo pri nas dostikrat tako znanstveno pripraviti, da zavedejo tudi najbolj spretne strokovnjake. Tako je znan primer ljubljanskega podjetja, ko je direktor novinarjem šel tik pred polomom dajal take podatke, kot da podjetje prav dobro posluje. Hip pozneje se je vse skupaj podrlo kot hiša iz kart!

Prav gotovo tudi na Dolenjskem nismo brez teh grehov — čeprav moramo na srečo priznati, da v tako hudi obliki doslej še ne poznamo nobenega primera.

Vendar pa poglejmo: zelo radi v statistikah prikazujemo, kako napredujemo, nihče pa nikjer ne zapiše, koliko je tak napredek resničen plod prizadevanj in uspehov posameznih kolektivov, koliko pa za celotni dohodki, finančni uspehi in podobne številke kažejo samo v obliki najrazličnejših podražitev in inflacije. Roko na srce: tudi takih primerov ni malo.

Prav tako so relativne tudi številke o izvozu, ko smo že pri številkah. Za novomeško industrijo motornih vozil, ki se bori za prvo mesto med izvozniki v slovenski industriji, bo menda kar držalo, da v izvoznih uspehih za jame tudi nekatere artikla, ki jih proda za devize — pa ne gredo v izvoz. Konkretno: osebni avtomobili sicer prinašajo devize, a meje še povohali niso — potem, ko so jih v Novem mestu sestavili. Res je, da tako delajo tudi v drugih podjetjih — a to je lahko kvečjemu tolažba.

Takih primerov pa je seveda nešteto. Podatek lahko spreten človek pač vedno tako zasuka, kot je njemu najbolj prav. To velja za vsa področja človeškega dela — in to žal ni prav!

21-227

ČRINE JE ŽE ZMANJKALO

V nekaj mesecih je metliška vinska klet razprodala 7 vagonov metliške črne v steklenicah. Čeprav so prodajo zadrževali, naročila še vedno dežujejo, toda strankam ne morejo ustreči. Vsak čas bo črmine v steklenicah povsem zmanjkalo. Do aprila bodo morali kupci počakati, potem bo že letnik 1970 zrel za prodajo.

OGLAŠUJTE V DL!

OBISK PRI MAJHNIH

Majhno podjetje in večne možnosti

Kovinar v Črnomlju računa letos na nakup novih strojev in dograditev proizvodne dvorane — Lani so ustvarili 2,4 milijona dinarjev celotnega dohodka — Poprečni osebni dohodek je bil 1.580 dinarjev

Težko je pisati o podjetju s 35 delavci, ki v enem letu ustvari 2,4 milijona din celotnega dohodka, skoraj 200-krat manj kakor industrijski rekorder na Dolenjskem Industrija motornih vozil. Gre za črnomaljskega Kovinarja, podjetje, ki zaposluje izključno kvalificirane delavce, katerih poprečni osebni dohodek je bil lani 1.580 din, razmerje med osebnimi dohodki in skladi pa 820 din.

Podjetje je v petih letih povečalo svojo proizvodnjo za 150 odstotkov, svoje izdelke pa brez težav prodaja in bi jih lahko prodalo še več, če bi jih le naredilo. Kljub tako ugodnim

delovnim pogojem pa jim težave ne prizanašajo. Ker so majhni, so mnogokrat odvisni od večjih podjetij, težave imajo tudi pri nabavi materiala. Letos želijo dograditi na pol zgrajeno

Svoje izdelke prodaja Kovinar slovenskim grosistom, v glavnem Metalki. Nekaj imajo tudi stalne kooperacije za ko-

KJE JE IZVIR INFLACIJE

Mar je potrošnik res kriv?

Promet v trgovini je manjši, najbolj je zmanjšana prodaja avtomobilov

Stabilizacijski ukrepi, ki smo jih sprejeli konec lanskega leta, so bili neprijetni. To je razumljivo, saj se je bilo treba v želji po ustavitvi gospodarstva odreči nekaterim dobrotam, po katerih smo preveč posegali, odrekanje pa ni nikoli prijetno. Potrtnali smo, nato pa obmolknili in se živeli v nove pogoje.

Potrošnika sprejeti ukrepi niso prizadeli neposredno, nekateri so mu bili celo v prid. Edina izjema je omejitev potrošniških kreditov. Ta je povzročila precej hudovanja, ki se še do zdaj ni poleglo. Tako zelo

smo vajeni kupovati na kredit, da se je res težko pri tem kar na hitro omejiti.

V trgovini zdaj že ugotavljajo, da se je promet zmanjšal, še najbolj pa se je ustavila prodaja avtomobilov. Slišati je, da je bilo treba potrošniške kredite omejiti zato, ker smo npr. v Sloveniji od vseh nakupov opravljali 20 odst. na kredit in ker so tudi potrošniški krediti povzročali inflacijo.

V ekonomiki velja načelo, da morajo biti potrošniški krediti uravnovešeni s hranilnimi vlogami tako, da predstavlja 5 odst. hranilnih vlog rezervno. To

načelo velja v svetu. Po naših predpisih mora biti rezerva v hranilnih vlogah še precej večja. Banke so ta predpis gotovo upoštevale, saj so ga morale. Če je tako, potrošniški krediti torej niso vir inflacije. Slišati pa je, da so ponekod del denarja iz hranilnih vlog banke namenjale za gospodarske naložbe in tu je prišlo do proboja, tu pa je tudi treba iskati vzrok za inflacijo.

Ob tem se seveda poraja vprašanje: zakaj smo torej omejili potrošniške kredite? To je bil prav gotovo najlažji ukrep. Po krivici smo prizadeli potrošnika, pri tem pa smo uporabili palico z dvema koncema. Omejitev se bo prej ali slej poznala v trgovini: blago bo ležalo. Naša kupna moč je še premajhna, da bi zmogli večje nakupe za gotov denar. Udarci ni zadel pravega cilja.

M. JAKOPEC

42-URNI DELOVNI TEDNIK

Kako po osmem aprilu

Ali bodo občinske skupščine uvajale prisilne uprave? — Različni vzroki za odstopanja

Pri nas je 42-urni delovni teden uzakonjen: od 31. marca lani bi morali takodelati v vseh delovnih organizacijah. Zaradi različnih težav so potem ta rok premaknili na 8. april letos — zdaj manjka torej še dva meseca in pol. Po tem roku bodo občinske skupščine skladno z določili zakona lahko v tistih delovnih organizacijah ki nimajo 42-urnega delovnega tedna, uvedle prisilno upravo.

Republiški podatki kažejo, daob uvedbi 42-urnega tednika še 23,6 odstotka gospodarskih podjetij ni imelo takega tednika; 22,7 odstotka vseh delavcev v gospodarstvu je delalo drugače, kot določa zakon. V negospodarstvu je bilo takih organizacij 1,3 odstotka, zapo-

slujejo pa 1,6 odstotka delavcev.

Najmanj so se zakona držali v gostinstvu, obrti in industriji. Glavne težave, ki so jih navajali: ekonomska nerazvitost, sezonska narava dela, posebni obratovni čas, zaostren položaj pri vključevanju v izvoz, nelikvidnost in podobno. Takih delovnih organizacij tudi na Dolenjskem ni malo!

Kako torej po 8. aprilu? Delo, ki je daljše od 42 ur na teden, se smatra kot delo v podaljšanem delovnem času: zato naj delovne organizacije storijo vse, da bodo uvedle 42-urni delovni teden.

Vsi v tem ne bodo uspeli, to je zanesljivo. Prisilnih uprav pa, po dosedanjih izkušnjah, tudi ne bodo uvajali. Ali pa?

Sejmišča

Precej prodanega

V soboto, 16. januarja, so pripeljali kmetovalci na brežiški sejem 562 pujskov, prodali pa so jih 467. Kupci so plačevali mlade pujske po 11 din kg, večje pa po 8 do 8,20 din kilogram žive teže.

Dražji prašički

V ponedeljek, 18. januarja, novomeški sejem ni bil posebno dobro obiskan. Kupcem je bilo na voljo samo 466 pujskov, kupili pa so jih 448. Sejmarji iz bližnje okolice so sklenili največ kupčij. Za mlajše pujske so zahtevali 170 do 230 din, za večje pa 240 do 530 din.

Novo v zadnjih dneh

Vlečnic je na Dolenjskem vse več, njihov obstoj pa običajno že po nekaj dneh utemeljen. Tako je v Trebnjem nočni slalom privabil 200 gledalcev: to je bila prva nočna smučarska tekma na Dolenjskem in tudi udeležba je bila nesporno kvalitetna, saj so smučali tudi taki, ki se borijo za mesto v državni reprezentanci. Smučarska vlečnica dela odslej tudi v Kostanjevici.

Letošnja zima je smučarjem tudi drugače dovolj naklonjena: snega je dovolj, in če bo šlo po sreči, bodo lahko spravili pod streho vsa predvidena tekmovanja, mimo tega pa bodo lahko organizirali še več tečajev.

Za tiste pa, ki niso ljubitelji smučanja, je dovolj prostora v bazenih: na prostem v Čateških Toplicah in pod streho v vseh treh Toplicah na Dolenjskem. Odprti bazen v Čateških Toplicah dela vse dni razen ponedeljka. Menda je odveč zapisati, da ob ukrepih, ki so v veljavi, cen niso nikjer spreminjali.

Stanovanjsko zadrugišstvo

Združenje stanovanjskih zadrug Jugoslavije je konec lanskega leta začelo izdajati svoj časopis „Stanovanjsko zadrugišstvo“. Cilj izdajanja tega časopisa je obveščati vse, ki jih zanima stanovanjsko gospodarstvo ali pa se ukvarjajo z njim.

Kmetijski nasveti

Zimska pozeba

Pozebe naredijo kmetijstvu zelo veliko škodo, saj so poljedelci, sadjarji in vrtnarji kljub mnogim poskusom in znanim načinom varstva marsikdaj še brez prave moči. Izmed treh vrst pozebe: zimske, zgodnje in pozne, je ob normalnih zimah prva še najmanj nevarna, vendar še vedno dovolj, da se je treba zavarovati, kolikor se pač da, tudi proti njej.

Proti koncu zime so hudi mrazi lahko zelo nevarni sadnemu drevju. Podnevi je sonce že toplo, sokovi se na južni strani začno že pretakati, ponoči pa pritise mraz, da zmrznejo. Priporočajo, da debela premažemo z apnenim beležem ali pa ovijemo s slamo ali koruznico.

Huda zima brez snega lahko močno prizadene žita, ker mlade rastline ne morejo zdržati nizke temperature. Tu se da pomagati le z gosto jesensko setvijo, ki lahko pripomore do boljše letine. Drugače je, če mraz dvigne mlade rastline ob večkratnem odtajanju in zmrzovanju. V takih primerih je nujno potrebno žita povaljati, da pridejo rastline spet v stik z vlogo, preden jih izsušijo spomladanski vetrovi.

Mraz je lahko hud sovražnik krompirju, če kleti niso dovolj varne. Če traja toplota dalj časa med 0 in 6 stopinjami Celzija, krompir ne diha več tako močno, da bi se porabil ves sladkor, ki ga v gomoljih fermenti delajo iz škroba. Sladkor preostaja, gomolji pa dobijo zato značilen slaček okus. Ta krompir je še dober za seme, ni pa za človeško prehrano, razen če ga damo za nekaj časa v toplem prostoru, brž ko opazimo, da je postal slaček. Če pa je krompir dalj časa pod zmriščem, so posledice mnogo hujše. Treba ga je čimprej pokrmiti, sicer bo začel gniti.

Bolj kot zimski mraz so nevarni pozni spomladanski mrzi — slane. Pri tem je zanimivo, da je mogoče slano zanesljivo vnaprej napovedati s posebno napravo, sestavljeno iz suhega in mokrega toplomera, delno pa jo lahko napovemo že po vremenu dan poprej. Za boj proti slani, pa naj gre za pokrivanje rastlin, za kurjenje s pečicami ali za enakomerno polivanje z vodo, je čas izredno dragocen.

Ing. M. L.

Št. 3 (1086) — 21. januarja 1971

Marija Papa Ivan Žagar Matija Vlašič Martina Jakša Jože Madronič Nikolaj Rožman Anica Peteh Anton Grahek Veronika Zalta Vinko Babič Anton Starašinič Mila Kobetič

V ČRNOMALJSKI OBČINI SE ODLOČAJO ZA SAMOPRISPEVEK

ŠLO BO, ČE BOMO POPRIJELI VSI!

Vprašanje je le eno: ali hočemo na vas asfaltne ceste, vodovode in v mestu urejena naselja in ali zmoremo še pet let pomagati v občini riniti voz napredka? Temelj vsemu je samoprispevek!

»Če so vsi, tudi jaz«

MARIJA PAPA, gospodinja iz Učakovcev: „Slišala sem, da mislijo na Vinico napeljati vodo. Pravim, da je pametno. Če s cesto je Vinica veliko pridobila. Če bo še vodovod... Ljudje zdaj bolj živimo, kot smo včasih. Pri nas doma smo ostali samo starejši. Otroci so veliki, šli so po svetu. Naša hiša ni toliko seznanjena s tem, kaj mislijo na občini, pa vendar, za napredek se zanima vsak. Jaz pravim, da bomo dali prispevek ali kakor se tistemu reče. Če bodo vsi, bomo tudi mi.“

Če je suša ali ogenj

IVAN ŽAGAR, kmet iz Damlja: „Rad berem, zato mi je znano, da pripravljajo načrte za večja dela v vsej občini. Najbolj pametno je, da mislijo napeljati vodovode. Videli smo prav zadnje mesece, kaj se pravi suša. Tudi če pride ogenj, ne moreš pomagati brez vode. Pa tudi za turizem bi bil vodovod na Vinici koristen. V naši vasi smo ostali sami starejši ljudje. Fanta in dekleta ni nobenega. Vsi so šli z doma. Nekateri v Nemčiji, drugi v domača mesta. Čeprav smo na vasi sami starejši, večinoma bolehnih ljudi, nas napredek zanima in veselje. Samoprispevek pa bomo morali dati, če hočemo naprej.“

»Sem najbolj navdušen«

MATIJA VLAŠIČ, cestar iz Dolencjev: „V našem koncu sem jaz najbolj navdušen za občinski program javnih del. Predlagano je, da na asfaltirano prav ceste, na kateri delam sam. Zdjaj je grozna! Asfalt do Adlešič ne bo koristen samo za naš predel, tudi tovarne bodo imele korist, ker se delavci vozijo v službo, pa turizem se bo razvil. Popravili bomo še pot do Pobrežja, kjer je za turiste kot nalašč za kopanje in razgledovanje po lepi okolici. Po adlešički cesti gre vsak dan v eno smer 15 avtobusov, nič koliko osebnih avtomobilov, potem je menda utemeljeno, da bi cesto modernizirali. Glede samoprispevka pa tole: če hočeš na lepem spati, si moraš dobro postlati. Pregovor velja tudi za nas. Če bomo delali, bomo cesto imeli.“

»Pri nas znamo ceniti«

MARTINA JAKŠA, tajnica tovarne Iskra v Semiču: „Upam, da ni dosti ljudi, ki jim modernizacija cest in gradnja vodovodov ne bi bila mar.“

Pri nas smo ceste dobili, zato znamo ceniti asfalt. Tudi drugim krajem je tak napredek potreben. Važna je po mojem zlasti gradnja asfaltne ceste do Adlešič, da bi turizem prodrli ob Kolpo in zaradi ljudi, ki bi se lahko zaposlili. Za naše semiško območje pa je najpomembnejši vodovod. Naša tovarna brez vode ne more delati. Če samo en dan stojimo, je škoda ogromna. Jaz sem za samoprispevek. Več bomo dali, prej bomo imeli, kar želimo.“

»Zmagala bo večina«

JOŽE MADRONIČ, kmet iz Dlage pri Sinjem vrhu: „Vsak košek novega asfalta je napredek. Za vso občino pa je trenutno najbolj potrebna gradnja ceste proti Adlešičem. Na našem koncu bomo po 5-letnem programu dobili popravljeno cesto pri Razvajah. Gre samo za en kilometer slabe ceste, kjer strm klanec in hud ovinek pozimi onemogočata promet. S tem bo omogočen reden potniški promet, pa tudi odkup mleka bi lahko spet vpečljali. Zdjaj so samo zaradi slabe ceste nekatere vasi hudo prizadete. Ljudje ne vedo kam z mlekom. Dajejo ga praščem, medtem ko v mestih mleka manjka. Kakor vem iz pogovorov s sovaščani, je večina za samoprispevek. Povsod se najde kakšen proti, toda večina bo zmagala.“

»Še več bi dal kot drugi«

NIKOLAJ ROŽMAN, zaposlen v Nemčiji, doma iz Jankovičev: „Menda ni treba dokazovati, da je gradnja sodobne ceste do Adlešič več kot nujna. Samo prejšnje leto promet in pogledno zaledje. V Nemčiji delam že 7 mesecev in se nameravam čez leto dni vrniti domov. Ostal ne bi na tujem za noben denar. Prav zato sem zainteresiran, da bi se lahko vozil po lepi cesti, ko pridem domov. Tudi jaz sem pripravljen prispevati. Še več bi dal kot drugi.“

»Ne bomo na slabšem«

DRAGICA SEVER, delavka iz Iskre v Semiču: „Čim več asfalta in vodovodov je isto kot čim več napredka. Cesta do Adlešič bo prinesla v vse kraje na obeh straneh asfalta novo življenje. Mi, Semičani, imamo svoje želje. Ker veliko družbi dajemo, čisto do Štrekljčeva in urejeno pot po naseljih nad tovarno, od koder hodi veliko ljudi v Iskro delat.“

Prav gotovo sem pripravljena plačevati samoprispevek. Saj ne bom nič na slabšem, kot sem zdaj. Plačevanje bo samo podaljšano.“

Moj kraj se mora razvijati

JANEZ STEGNE, trgovski pomočnik, Črnomelj: „Doma sem z Vinice, živim pa v Črnomlju. Ne vem dosti o načrtu javnih del, slišal pa sem, da ga brez pomoči prebivalstva ne bo možno uresničiti. Pri nas doma, se pravi na Vinici, je menda predviden vodovod. To bo velika pridobitev, saj se kraj mora razvijati. Dal bom, kolikor bo predpisano, seveda pa bi morali biti vsi, za.“

Tudi pri naših plačah

DUŠAN KOŠUTA, predmetni učitelj, Črnomelj: „Samoprispevek pri nas ni tuja stvar, navadili smo se ga že. Potreben bo tudi za izvedbo javnih del v prihodnjem petletnem obdobju, o čemer pa smo že tako in tako veliko govorili, med seboj in na sestankih. Predvideni samoprispevek ni tako velik in ga bodo tudi učiteljske plače prenesle.“

Vsi moramo pomagati

FRANČIŠKA BAHOR, kuharica v osnovni šoli, Loka: „Občina ima premalo denarja, da bi zmogla vse, kar je pri nas potrebno urediti. Zato se mi zdi edino prav, da računamo na pomoč prebivalstva, na naš samoprispevek. Moja plača ni velika, pa bom kljub temu dala del za vodovode, ceste in druga javna dela. V Črnomlju se od vsepovsod vozi veliko delavcev, pa jim gotovo ni vseeno, po kakšnih cestah. Zato mora biti naša skupna dolžnost pomagati pri teh delih, da bodo čimprej končana.“

Ne mimo zdomarjev

DRAGAN KOSOVIC, predmetni učitelj, Črnomelj: „Prav je, da občani pomagamo, saj res ni mogoče vsega pričakovati od občine. Mislim pa, da bi morala za to nerazvito območje republika kaj primakniti. Predlagam, naj bi samoprispevek plačevali tudi tisti naši delavci, ki so zaposleni v tujini. Mnogi se bodo slej ko prej vrnili in prav tako uživali te skupne sadove kot mi.“

Napredek prihaja...

„Podpiram samoprispevek!“ je odločna OLGA LOVŠIN, tehnična

risarka iz Beča, „ker gre za gradnjo cest, vodovodov...“ Torej se odločamo za stvari, ki prinašajo napredek vsej občini in tudi vsakemu kraju posebej. Mislim, da je uvedba samoprispevka pravilna, najbolj pa so modernizacije potrebne ceste. Zdjaj je makadam preozek, pa tudi asfaltne prevleke bi potrebovali!“

Komunala — ubožica

„Komunala je res uboga, samoprispevek pa nujno potreben: za ceste, za vodovod, sploh za komunalno opremljanje. Zato je prav, da občani tudi prispevajo, ker gre za splošen napredek kraja in občine. Se najbolj mi je pri srcu modernizacija ceste v Adlešiče, ker sem od tam doma. Samoprispevek je dobra odločitev, v občini so s to odločitvijo zabili žebelj na glavo,“ pravi ANICA PETEH, trgovska pomočnica v mle-karni v Črnomlju.

Ljudje razumejo!

„Ljudje razumejo pomen samoprispevka,“ pravi vratar v Belsadu ANTON GRAHEK. „Nikjer še nisem slišal, da bi bil kdo proti. Samoprispevek pomeni napredek za našo občino. Tudi jaz sem odločno za. V časopisih smo lahko prebrali, kaj vse bomo tako pridobili. Občina bo s tem denarjem lahko hitreje napredovala. Zdi se mi prav, da prispevamo, ko gre za skupno korist — tako mislijo tudi drugi, s katerimi sem se pogovarjal o tej stvari.“

Napredku prosto pot

VERONIKA ZALTA, Obrh: „Ničesar nimam niti premoženja niti pokojnine, zato si skupnost z mojim prispevkom ne bo kaj prida opomogla. Če bi imela, bi dala, za vodovod, asfalt, za vse. To mora biti, zlasti vodovod. Brez vode ni nič. Zdrava pitna voda, ki pride iz pipe, pa je napredek in napredek je treba dati prosto pot.“

Pomoči od drugod ni

„Samoprispevek je nujen!“ trdi rudarski tehnik v rudniku Kanizarica VINKO BABIČ. „Koliko komunalnega opremljanja še manjka v črnomeljski občini! Denarja od drugod ne moremo pričakovati, to kaže zgodovina. Z obema rokama sem za samoprispevek, čeprav se mi ne zdi prav, da mora tisti, ki je bolj reven, pa ni za to nič kriv, prispevati še iz svojega žepa. Tudi na obljube, dane v hudih dneh osvobodilnega boja, ko smo bili zibelka partizanstva, vse

preradi pozabljajo tisti, ki imajo škarje in platno v rokah...“

Pripomb zoper samoprispevek ni

ANTON STARAŠINIČ, mizar v tovarni opreme v Črnomlju: „V Beli krajini, še posebej okrog Črnomlja, so ceste zanič. Prav zato sem za uvedbo samoprispevka. V podjetju, kakor mi je znano, so tudi vsi za to. Na sindikalnem občnem zboru tudi ni bilo pripomb o tem, kako naj bi denar razdelili. Program je torej dober, samo uresničiti ga bo treba. Samoprispevek je potreben, da bo občina hitreje napredovala, da bomo hitreje gradili!“

Pipa je vse kaj drugega

IVE FRANKOVIČ, kmet, Dolnji Suhor: „Pravijo, da za napredek ni škoda denarja. Se kako se strinjam! Slišal sem, da je veliko napisanega o tistem, kar naj bi dobili tukajšnji kraji. Vem, da samo od sebe nič ne pride, zato bom primaknil iz svojega žepa, čeprav težko. Sam sem na posestvu in sedemdeset let star. Če bomo dobili vodovod, bo to velika stvar. Pipa v kuhinji ali hlevu je vse kaj drugega, kot nositi težka vedra, pa naj bo voda še tako zdrava in čista.“

Pri nas ni vprašanja

VLADKA SUŠTAR, upravnica pošte, Dragatuš: „Pri prejšnjem samoprispevku ni bilo vprašanja, ali bo sprejet ali ne. Prepričana sem, da bomo tudi tokrat vsi za.“ To se mi zdi pravično in pošteno. Vem, da naš kraj ne more veliko pričakovati. Svoje smo dobili, zdaj pa moramo pomagati še drugim. Upravičeni so do enakega deleža kot mi tu.“

Nujnost, ne potrebna

Sekretar črnomeljske kmetijske zadruge FRANC KURE: „Samoprispevek je nujnost, ne samo potreba. Če hočemo kraj, v katerem živimo, zgraditi tako, kot bi radi, potem pač moramo žrtvovati tudi nekaj lastnega denarja. Iz pogovorov z občani vidim, da so pravzaprav vsi za uvedbo samoprispevka. Na drugo pomoč ne moremo čakati. Kar bomo sami naredili, to bomo imeli. Če bi samoprispevek imeli že prej, ne le v zadnjih petih letih, bi nam bilo gotovo že bolje, kot nam je zdaj. Zato je samoprispevek potreben!“

Kdo — če ne sami?

MATIJA IVANIC, upokojenec, Črnomelj: „Vsak bo moral nekaj primakniti, pa bo šlo. Večina mora pokazati voljo in drugi ji bodo sledili. Ali je to, kar je v načrtu, potrebno, je odveč govoriti. Smo pač v območju, ki ga je že sama narava udarila z nerazvitostjo. Če hočemo napredovati, si moramo složno pomagati. Zavedati se moramo tudi, da živimo v času, ko je naš kraj čedalje bolj odvisen od nas, ki v njem živimo.“

Cisterne so drage

ANICA BALKOVEC, gostilničarka, Mali Nerajec: „Petnajst do dvajset starih tisočakov odštejem za cisterne vode, ki jo imam za dva meseca. Saj veste, gostilna mora čmeti vodo, ampak cisterne so predrage. Vodovod je v teh krajih potreben kot zemlja dežja, zato se mi zdi prav, da je prišla občina na dan s tistim načrtom. Vodovod bo cenejši od cisterne in bo trajen. Naj stane, kolikor hoče, imeti ga moramo. Prispevati pa bomo morali vsi. Prepričana sem, da tudi drugi tako mislijo.“

»Strinjam se!«

MILA KOBETIČ, računovodkinja v gostinskem podjetju Črnomelj: „Strinjam se. Samoprispevek je potreben: da bi ga le smotno uporabili. Občina sama gotovo ne zmoe vsega bremena, ko gre pa za skupne koristi, je prav da vsi pomagamo. Za ceste, za vodovode, za komunalno opremljanje nasploh bo šel denar. Program je narejen tako, da bodo povsod, po vseh krajevni skupnosti čutili, da res pomagamo sami sebi.“

V dveh letih, ne v petih!

Direktor Kovinarja v Črnomlju MARJAN DAGARIN: „Samoprispevek je nujen. Tisto, kar občina računa narediti v petih letih, bi pravzaprav morali postoriti že v dveh, da bi kmalu ujeli druge, bolj razvite. To bi bilo zagotovilo, da bi sčasoma spravili občino na višjo raven. Samo tole cesto, po kateri ste se pripeljali, pogledajte: takoj vam je jasno, da je samoprispevek nujen. Takih cest pa je v naši občini še ogromno. Tudi v podjetju smo že govorili o tem: čim hitreje, čim več narediti — tako je bilo geslo na občnem zboru našega sindikata!“

Vladka Suštar Franc Kure Matija Ivanič Anica Balkovec Ive Frankovič Marjan Dagarin Dragica Sever Janez Stegne Dušan Košuta Franciška Bahor Dragan Kosović Olga Lovšin

Priložnost, ki jo daje ponudena roka

(Nadaljevanje s 1. str.)

krompir, skleniti je treba pogodbe s pridelovalci, da tovarna ne bi ostala brez surovine.

Po dolgotrajnih pogajanjih je Kolinska pristala na to, da bo letos jeseni kmetu plačevala kilogram zdravega, neobjedenega, nezelenega, nad 40 milimetrov debelega krompirja po 50 par. V poštev pridejo sorte, primerne za industrijsko predelavo: dobrin, igor in desire, ki so se izkazale v poizkusih.

MNENJA STROKOVNJAKOV

50 par je na prvi pogled malo, na to so opozarjali kmetje takorekoč na vseh shodih. Toda kdor pozna pomen zagotovljene cene in zagotovljenega odkupa, mora priznati, da je ob sedanjih sorazmerjih cen toliko plačilo sprejemljivo in da se pogodbenega sodelovanja kaže oprijeti.

Malokatera poljščina ima tolikšne „notranje rezerve“, kot jih ima prav krompir. Če je pridelek majhen, je cena visoka, saj je dela skorajda prav toliko, le gnojenja je manj, če pa se pridelek povečuje, se do neke mere sorazmerno zmanjšujejo pridelovalni stroški. To je znano, od tod tudi sorazmerno majhni pridelovalni stroški v kmetijski razvitih deželah.

Inž. Viktor Repanšek, naš znani vzgojitelj novih sort, ki dobro pozna razmere, sodi, da je samo z redno menjavo semena mogoče povečati pridelek za 50 in več centov na hektar. 150 centov pridelka na hektar, kolikor dosegajo kmetje, je sorazmerno malo v primerjavi z možnostmi, ki se niso izkoriščene. Pridelke je mogoče še zelo povečati z boljšo obdelavo in z rednejšim škropljenjem proti boleznim in škodljivcem ter seveda — z gnojenjem.

Direktor zadruga inž. Slavko Nemanič meni, da površin krompirja skorajda ni treba povečevati (v občini sadijo 1.700 hektarjev), saj lahko z večjim intenziviranjem pridelovanja občina zadosti potrebam tovarne. Zadruga bo svoja prizadevanja usmerila v pridelovanje krompirja v sodelovanje s kmeti. Pomagala bo s posojili za nakup semena, gnojil in zaščitnih sredstev ter strojev. Za to bo, kot je predvideno, denar prispevala tudi tovarna. Pomagal bo tudi občinski kmetijski sklad, ki naj bi regresiral nakup semena itd.

Izkušnje iz drugih dežel so pokazale, kako pomembno je kmetijstvo povezovati s predelavo in trgovino, zato je tovarna za predelavo krompirja priložnost za kmete in kmetijstvo, za občino kot celoto. Hudo napak bi ravnali, če ne bi sprejeli ponudene roke.

Inž. M. LEGAN

Božo Kuzmički še nepremagljiv!

Povejte naprej: kdor si naroči Dolenjski list zdaj ali do 31. marca 1971, ga bo dobival 2 meseca brezplačno!

Tudi v 13. tednu naše akcije se vrstni red najboljših pismo- noš ni kaj bistveno spremenil. Sevnica se ne da in ne da: njen Božo Kuzmički pridobiva naročnike „po tekočem traku“. Novomeščan Mustafa in šentjer- nejski Radešek se mu sicer pogumno približujeta, naskok

pa ostaja v dobro dosedanjega nosilca naše rumene majice ...

Seveda — rumena barva je tudi barva PTT in nič čudnega ni, da se Kuzmički tako po- gumno „upira pritisku od spo- daj“ in nikakor nikomur ne da do sebe ... Upamo, da bo nova

ugodnost spodbudila vse naše sodelavce pismo- noše:

za vse nove naročnike, ki si bodo naročili Dolenjski list v času od 14. januarja 1971 do 31. marca 1971, velja najnovejši popust: dva meseca bodo dobivali naš list brezplačno!

Pismo- noše prosimo, da z naj- novejšo ugodnostjo seznanijo predvsem vse tiste svoje pri- jatljive, znanke in občane, ki jih doslej še niso mogli prepričati, da je najbolje, če dobivaš Do- lenjski list na svoj domači na- slov!

VRSTNI RED NAJBOLJŠIH PISMO- NOŠ: Božo Kuzmički iz Sevnice — 230 novih naročni- kov. Sledijo: Mustafa Suljagić iz Novega mesta — 211 naročni- kov, Jože Radešek iz Šentjer- neja — 146, Martin Stopar iz Podbočja — 79, Franc Znidar- šič iz Novega mesta — 57, Ivan Volčanšek iz Sromelj — 44, Jože Erjavec iz Brusnic — 25, Franc Glogovšek Brežic — 21, Jože Jankovič s Senovega — 20, Peter Gabrič s Senovega — 19, Anton Bregar iz Velike Loke — 19 itd. Ivanka Zemljak iz sev- niške LISCE je pridobila že 33 novih naročnikov, Cveto Križ iz Kočevja 19 itd.

TOVARIŠE PISMO- NOŠE IN DRUGE SODELAVCE v delov- nih organizacijah prosimo, da nam naročilnice novih naročni- kov odpošljejo vsako soboto!

UPRAVA LISTA

Leta 1920 dvakrat več ljudi

V 50 letih se je viniško območje zelo spremenilo: manj ljudi in petkrat manj rojstev

Območje današnjega krajevnega urada Vinica je pred petdesetimi leti štelo okoli 6.000 prebivalcev, kar je razvidno iz knjig takratne viniške, preloške in sinjevske župnije. V teh krajih je bilo leta 1920 skupno 93 rojstev, 50 porok in 104 smrti.

Leta 1970 je bilo na tem območ- ju samo še 2.446 ljudi, od teh jih začasno dela v tujini okoli 300. Ro- jenih je bilo samo 17 otrok, porok je bilo 16, umrlo pa je 27 občanov. Med današnjimi prebivalci viniškega

konca jih je bilo 163 rojenih še v prejšnjem stoletju, ostalo prebiva- lstvo predstavljajo zvečine otroci in občani v starosti od 50 do 60 let. Starejših ljudi je danes na viniškem območju veliko. Z nad 85 leti sta- rosti se ponaa 16 občanov, prav toliko jih je že praznovalo osem- desetletnico, kar 131 ljudi pa je sta- rejših od 70 let.

V vrstah starostnikov je živih še 14 zakonskih parov, najstarejša pa sta Franc in Magdalena Grdun iz Balkovcev, ki sta se poročila že pred 64. leti. V 26 naselijh krajevnega urada Vinica so trenutno najstarejši: Barbara Ivanušič s Preloke z nad 90 leti, sledita ji Peter Panjan s Hrasta in Marija Zalec iz Damlja, ki sta v 90. letu. Franc Grdun iz Balkovcev je dopolnil 88 let, Ani Barič s Sinje- ga vrha pa letos teče 88. leto.

FRANC PAVLAKOVIČ

Dva nasprotna primera

Pred kratkim so uslužbenci davčne uprave iz Črnomlja opravili rubež v gostilni Školnik na Vinici. Gostilničar Malič je bil dolžan 530.000 din, od tega je precej dolga za tri leta nazaj. Gostilničar se izgovarja, da je okoli 800.000 din investiral v lokal, razen tega plačeval dol- gove predhodnikov, vendar davčna uprava ni bila voljna še čakati. Gostilničar je nekaj dni prej tudi odjavil obrt.

Primer zgledega plačevanja gostinskih davkov pa v občini Črnomelj predstavlja Alojz Bu- kovec v Kotu pri Semiču. Je približno enako obremenjen z družbenimi dajatvami kot Ma- lič, a je doslej vse sproti plačal in ni dolžan dinarja.

OBVESTILO DOPISNIKOM!

Športno uredništvo obvešča svoje dopisnike, da morajo zaradi spre- membe urnika v tiskarni biti vsi športni prispevki v Novem mestu vsak po- nedeljek najkasneje do 9. ure.

KRAJEVNA SKUPNOST ŽUŽEMBERK

objavlja

k razglasu prostih delovnih mest, ki so bila objavljena v Do- lenjskem listu št. 2 z dne 14. 1. 1971, še razširjene pogoje, ki jih mora izpolnjevati kandidat za prosto delovno mesto

FINANČNEGA KNJIGOVODJE,

ki se prijavi na razglas:

1. srednja šolska izobrazba s 3-letno prakso v finančnem knjigovodstvu;
2. nepopolna srednja šola s 6-letno prakso v finančnem knjigovodstvu;
3. osnovnošolska izobrazba z 10-letno prakso v finančnem knjigovodstvu.

Prednost imajo kandidati, ki so v svojem dosedanjem delu pokazali delovne uspehe.

Poskusna doba za obe delovni mesti je 2 meseca.

TRGOVSKO PODJETJE SEVNICA

razpisuje prosta delovni mesti za:

1. trgovskega poslovođa poslovalnice št. 4 v Sevnici
2. ekonomskega tehnika za delo v računovodstvu

Za delovno mesto poslovođa zahtevamo razen z zako- nom določenih pogojev še naslednje:

visoko kvalificiran trgovski delavec ali pa kvali- ficiran trgovski delavec s 5-letno prakso in od- služno vojaščino.

Zahteve pod 2: zaželeno praksa.

Stanovanj ni na razpolago. Razpis velja do zasedbe delovnih mest.

NOVI STROJI — NOVO ZNANJE! — Tudi dolenjske kmetije se vedno bolj opremljajo s sodobnimi kmetijskimi stroji. Novi stroji pa zahtevajo vedno več znanja. Kmetijski izobraževalni center Grm-Novno mesto bo priredil dvomesečni traktorski tečaj za vse tiste, ki bi si radi pridobili znanje o traktorju in traktorskih pri- ključkih ter o osnovah obdelave zemlje. Tečaj se bo pričel 3. fe- bruarja. Kmetije, ki bi želeli tečaj obiskovati, naj se prijavijo na Grmu do 1. februarja, kjer dobijo tudi vsa potrebna pojasnila.

OBVESTILO

Oddelek za upravnopravne zadeve občinske skupščine Novo mesto kot pristojni organ za notranje zadeve

obvešča

vse lastnike oziroma upravitelje in najemnike nepre- mičnin ob javnih poteh, da so dolžni upoštevati dolo- čila 7. člena odloka o redu in miru občine Novo mesto (Uradni vestnik Dolenjske št. 5/65).

Lastniki oziroma upravitelji in najemniki nepremičnin ob javnih poteh morajo ob svoji ali v najem vzeti nepremičnini:

1. očistiti pločnik oziroma hodnik,
2. odstranjevati s pločnikov oziroma hodni- kov sneg in led,
3. posipati poledenele pločnike oziroma hod- nike redno do 5.30 zjutraj, podnevi pa po potrebi tudi večkrat s peskom

Vsakega, ki ne bo upošteval teh določil, bomo predla- gali v kaznovanje sodniku za prekrške.

ODDELEK ZA UPRAVNOPRAVNE ZADEVE

Cenjene stranke, obveščamo, da imamo na zalogi

iz Nemčije uvožene trajno žareče peči »Küppersbusch« in peči domače izdelave »Kreka Weser«

Na zalogi imamo tudi gradbeni material, stavbno po- hištvo, premog in drva. Zaradi hitrejšee dobave premoga in drv prosimo inte- resente, da si kurjavo za prihodnjo zimo nabavijo že v pomladanskih mesecih 1971, ker je v jesenskih in zim- skih mesecih dobava zaradi pomanjkanja vagonov in premoga zelo otežena.

»KURIVO«, LJUBLJANA
Poslovalnica NOVO MESTO

Na podlagi 43. člena temeljnega zakona o splošnih sodiščih (Uradni list SFRJ, št. 7-82/65) in 13. in 14. člena zakona o sodiščih splošne pristojnosti (Uradni list SRS, št. 20-220/65)

razpisuje komisija za volitve in imenovanja

OBČINSKE SKUPŠČINE KRŠKO

PROSTO MESTO SODNIKA

OBČINSKEGA SODIŠČA V KRŠKEM

Kandidati, ki izpolnjujejo z zakonom predpisane po- goje, naj se priglasijo v 30 dneh po objavi razpisa komisiji za volitve in imenovanja občinske skupščine Krško.

Komisija za volitve in imenovanja
OBČINSKE SKUPŠČINE KRŠKO

Komisija za kadre in delovna razmerja tovarne perila
LABOD Novo mesto

vabi k sodelovanju

TEKSTILNE TEHNIKE

za delo v proizvodnih obratih v Novem mestu in Krškem

Interesenti, pošljite svoje prijave na naslov: Tovarna perila LABOD, Novo mesto, komisija za kadre in delovna razmerja. Informacije o bodoči zaposlitvi lahko dobite vsak čas v splošnem sektorju podjetja.

NOVOTEHNA Novo mesto

objavlja prosto delovno mesto

BLAGAJNIČARKE

v prodajalni železninsko-tehnične stroke v Novem mestu

Pogoj: popolna ali nepopolna srednja šola ali kvalif. KV trg. delavca. — Prednost imajo kan- didati s prakso

Pismene ponudbe sprejema splošni sektor 15 dni po objavi.

V delovno razmerje sprejememo:

- kvalificirane ali priučene peke
- delavce, ki bi imeli veselje delati v pekarni

Za vse je obvezna 2-mesečna poizkusna doba, osebni dohodki po pravilniku. Interesenti morajo imeti od- služen vojaški rok. Nastop službe takoj ali po dogo- voru. Pismene prošnje pošljite na naslov:

»ŽITO«, DE Pekarna in slaščičarna
Novo mesto, Ločna

AVTOPROMET IN TUZEMSKA ŠPEDICIJA

»GORJANCI«, Novo mesto — Straža

objavlja naslednji

RAZPIS

za vpis v tečaj za voznike motornih vozil C in E kategorije

Šolski center za kovinsko stroko v Novem mestu bo za potrebe podjetja Avtopromet »Gorjanci« Novo mesto organiziral poseben tečaj za usposobitev v poklicu voznik motornih vozil C in E kategorije.

V navedeni tečaj bo sprejetih od 25 do 30 kandidatov pod pogoji:

1. da imajo dokončano osnovno šolo ali poklicno (obrtno) šolo
2. da niso v delovnem razmerju
3. da so telesno in duševno zdravi in za oprav- ljanje poklica voznik motornih vozil in
4. da bodo s podjetjem sklenili ustrezno pogodbo

Izbranim kandidatom bo podjetje nudilo:

- brezplačno stanovanje in hrano v času tečaja
- mesečno nagrado 300 din
- kritje stroškov strokovnega pouka s tem, da bo kandidat v enem letu povrnil le 40 % teh stroškov
- po uspešno končanem tečaju takojšnjo za- poslitev na delovnem mestu voznika tovor- nega avtomobila na špediciji

Prednost imajo kandidati s področja Dolenjske. Tečaj bo trajal 3 do 4 mesece in bo organiziran po internatskem sistemu. Prijave za vpis v tečaj z dokazili o šolski izobrazbi je treba dostaviti najpozneje do 29. januarja 1971 na naslov: Šolski center za kovinsko stroko, 68000 Novo mesto, Ulica Talev 3. Vse ostale informacije o tem tečaju pa interesenti lah- ko dobe vsak dan pri navedenem centru ali v upravi podjetja Avtopromet »Gorjanci« v Vavti vasi.

Prva gledališka premiera v Novem mestu je mimo. 15. januarja zvečer smo v Domu kulture videli »Krog s kredo«, igro nemškega ekspresionističnega dramatika Klabunda. Uprizoritev je bila gladka, če izvajamo začetni spodrsrlaj.

»Krog s kredo« je igra, napisana po stari kitajski prav-

»Novo mesto v davnin«

Tone Knez, kustos pri Dolenjskem muzeju v Novem mestu, je strnil svoje ugotovitve ob izkopavanjih na območju Novega mesta v daljši tekst in v njem poljudno spregovoril o tem, kakšno je bilo po vsej verjetnosti videti prastaro »Novo mesto« in kako so ljudje v njem živeli. Knjiga z naslovom »Novo mesto v davnin« bo izšla letos pri Dolenjski založbi oziroma založbi Obzorja v Mariboru. To je prvo delo novomeškega arheologa Kneza v samostojni knjižni izdaji.

500 let Kočevja

18. januarja je bila prva seja odbora za proslavo 500-letnice mesta Kočevje, ki ga vodi predsednik občinske skupščine Miro Hegler. Na seji so imenovali več pododborov oziroma komisij za posamezna delovna področja. Te komisije so poverjene, da v 14 dneh pripravijo svoje programe, predvidijo stroške svojega dela, razen tega pa tudi čimprej predlagajo datume posameznih prireditev. Prihodnjič bomo poročali več o pripravah na to proslavo.

Umrli je Ludvik Zepič

Minuli četrtek je umrl Ludvik Zepič, član glasbene matice in zaslužni glasbeni delavec, ki je med drugim pripomogel, da ima danes slovenska Narodna in univerzitetna knjižnica najbogatejšo glasbeno zbirko pri nas. Rodil se je 12. avgusta 1887 v Razboru nad Loko v severni občini. Čeravno je študiral pravo, ga je nagnjenje h glasbi speljalo na umetniške poti. Kot silno prizadeven član Glasbene matice je vodil vokalni kvartet, zapisoval in prejel narodne pesmi, Gallusove in druge skladbe, pisal razprave in sodeloval pri urejanju »Naših zborov«. M. L.

AKADEMIJA, RAZSTAVA, ZBORNIK ZA 225-LETNICO

Visok jubilej novomeške gimnazije

Pokrovitelj proslave bo podpredsednik republiškega izvršnega sveta dr. France Hočevnar, nekdanji dijak in maturant novomeške gimnazije

Novembra letos se bo izteklo 225 let, odkar so v Novem mestu ustanovili gimnazijo, ki je zdaj ena najstarejših v Sloveniji. Jubilej nameravajo praznovati nadvse slovesno. Osrednja proslava bo v dneh pred občinskim praznikom. Podpredsednik republiškega izvršnega sveta dr. France Hočevnar, nekdanji novomeški maturant, je že prevzel pokroviteljstvo.

Pripravljalni odbor, ki ga sestavljajo redni in zunanji sodelavci gimnazije, je že naredil načrt proslavljanja visokega jubileja. V počastitev 225-letnice bo slavnostna akademija, ki bo prikazala razvoj in delovanje tega, na Dolenjskem nedvomno najstarejšega zavoda, v kulturnem delu pa bodo sodelovali nekateri nekdanji maturanti, vodilne osebnosti umetniškega življenja. Na tej slavnosti naj bi objavili tudi preimenovanje gimnazije: dobila bo ime po enem znanih kulturnih delavcev, ki so delovali na gimnaziji.

Poleg tega bodo, predvidoma že septembra, na gimnazijskih hodnikih uredili slikovno-fotografsko razstavo o razvoju gimnazije ter delu in življenju na njej. Razstavili bodo tudi likovna in knjižna dela nekdanjih in sedanjih gimnazijskih dijakov

in profesorjev. Zelo pomemben dogodek bo izid obsežnejšega zbornika, ki ga namerava gimnazija izdati ob jubileju. Zbornik bo prinesel številne stavke, ki bodo obravnavali razvoj in vlogo gimnazije od ustanovitve dalje in še posebej delovanje tega zavoda med NOB. Poseben sestavek bo prikazal gimnazijo kot kulturno žarišče skozi desetletja. Pri tem je izrednega pomena literarna tvornost ljudi, ki so bili na gimnaziji ali kot dijaki ali kot profesorji. Ta tvornost je izpričana v vrsti šolskih oziroma dijaških listov in kulturnih krožkov, ki so se pogostje pojavljali in delovali zlasti od konca 19. stoletja. Časten primer takega delovanja pomeni Kettejeva »Zadruha«, če omenimo samo to. Zbornik bo nadalje pisal o vseh pomembnejših ljudeh, ki so bili na

gimnaziji; dodan bo seznam imen vseh maturantov, profesorjev in drugih osebja, ki je delovalo na gimnaziji od ustanovitve dalje. Grafično za zbornik bo uredil odbor, ki ga vodi prof. Jože Sever. Na jubilej se bo gimnazija vsestransko pripravila. Med drugim bo dobila do proslave centralno kurjavo, uredili bodo stavbo in okolico. I. Z.

Dolenjski oktet je zrasel ob pevskega zboru DPD Dušan Jereb pred letom in pol in je do zdaj že nekajkrat nastopil s sporedom narodnih in umetnih zborovskih pesmi. Pel je v delovnih organizacijah. Dolenjski galeriji in nazadnje v Karlovcu na proslavi slovenskega društva Triglav. Oktet vodi Peter Cigler (Foto: Mirko Vesel)

LEPO SPREJETA POBUDA NOVOMEŠKEGA SINDIKATA

Februarja zbor kulturnih delavcev

Prvi zbor kulturnih delavcev novomeške občine bo sklical sindikat za družbene dejavnosti — Zbor bo predvidoma že 6. februarja v Šmarjeških Toplicah, vabila pa bodo poslali več kot 150 kulturnikom

V spomin na velikega Prešerna smo Slovenci proglasili 8. februar za kulturni praznik. Letos bi moral biti ta dan še posebej slovesen: praznovali ga bomo v letu, ko bo naposled začel veljati tako težko pričakovani zakon o kulturnih skupnostih. Postal naj bi priložnost, da bi začeli kulturo in ljudi, ki jo ustvarjajo ali organizirajo, vrednotiti z novimi, iz samoupravnosti izvirajočimi merili.

Na Dolenjskem bodo Prešernov spomin počastili s številnimi kulturnimi prireditvami: z recitali, gledališkimi predstavami, glasbenimi nastopi, likovnimi in knjižnimi razstavami. Prireditve bodo pred praznikom in po njem. V praznovanje se bodo s svojimi prireditvami vključile tudi šole. Vse bo kot druga leta, pa vendarle v povsem drugem ozračju: v pričakovanju, da bodo že skoraj zaživele kulturne skupnosti.

V Novem mestu so se poleg tega odločili, da bodo v počastitev kulturnega praznika — prvič na Dolenjskem — priredili zbor kulturnih delavcev iz novomeške občine. Pobudo zanj je dal, podobno kot pred leti za zbor prosvetnih delavcev, sindikat družbenih dejavnosti, ki bo tudi sklicatelj. Zbor kulturnih delavcev bo predvidoma 6. februarja, vsekakor pa v prvi polovici februar-

ja, in sicer v Šmarjeških Toplicah. To so sklenili 13. januarja na posvetu, ki ga je sklical občinski odbor sindikata družbenih dejavnosti, udeležili pa so se ga poleg družbeno-političnih in drugih javnih delavcev tudi predstavniki kulturnih zavodov iz Novega mesta. Zamišljal o zboru kulturnih delavcev je bila sprejeta z velikim odobravanjem.

Predstavniki sindikata družbenih dejavnosti so poudarili, da je sklic prvega zbora kulturnih delavcev narekovalo predvsem dejstvo, da pomeni leto 1971 prelomno obdobje za vrednotenje vsega, kar lahko v skupnem imenovalcu pojmuje kot kulturno delo, kot kulturno poslanstvo, vendar pa ne glede na to, ali izhaja to poslanstvo iz poklicne kulturne ustanove ali iz kroga amaterskih kulturnih delavcev. Zato bodo na ta zbor povabili prvi in

druge, skupaj več kot 150 ljudi, zlasti vse tiste, ki bodo nosilci dejavnosti tudi v kulturni skupnosti.

Zbor kulturnih delavcev bo hkrati mesto, kjer bodo lahko dali priznanje velikemu številu ljudi za njihovo delo na kulturnem področju. Prvo priznanje bo že vabilo na ta zbor: bo tudi dokaz, da tudi na kulturne delavce nekdo misli. Prav zato je zamišljal novomeškega sindikata družbenih dejavnosti toliko več vredna, ohrabrujoča pa je tudi za druge občine, kjer še niso iznašli oblike za tako množično manifestacijo kulturnih delavcev. I. Z.

POSAVJE V SLIKI

Novi turistični prospekt, ki bo na pomlad izšel na pobudo medobčinskega odbora za turizem, bo prikazal najzanimivejše značilnosti spodnjeposavske pokrajine v sliki in besedi. V vsaki občini nameravajo razen tega izdati še občinski prospekt. Zanj jim bo medobčinski odbor odstopil ključne, s katerimi bodo občine zastopane v skupnem pokrajinskem turističnem prospektu.

NAŠI ROJAKI ONSTRAN KOLPE NEKOČ IN DANES

»Triglav« kot trdnjava slovenstva

Nekaj sto Slovencev, združenih v KPD Slovenski dom »Triglav«, je danes majhen otok v življenju hrvaškega mesta Karlovca — Ob bežnem pogledu v mestno zgodovino pa spoznamo, da ni bilo vselej tako

Leta 1579 je avstrijski nadvojvoda Karel ukazal v Vojni krajini zgraditi novo trdnjavo, ki naj bi zavarovala hrvaško ozemlje pred pogostimi turškimi vpadi. Na močvirnem območju med rekama Dobro in Mrežnico ter v sotočju Kolpe in Korane je začela še istega leta rasti močna trdnjava, ki je po svoji obliki (šestokraka zvezda) takoj zaslovela kot edinstvena v Evropi. Na tem ozemlju se razprostira mesto, ki je dobilo ime po ustanovitelju (Karel, Karlovac).

Na prva dela v tej zvezdasti trdnjavi je vezan tudi prihod prvih Slovencev k sotočju Kolpe in Korane. Delavci so bili sploh pretežno Slovenci. V Karlovcu so najprej prišli delavci in obrtniki z družinami. Ko pa so se v tem kraju začeli zbirati vojaki, da bi branili meje Vojne krajine, so se vanj iz cvetočega sosednjega Novega mesta preselili tudi civilni in vojaški uradniki, pa tudi vojaška skladišča z osebjem, stalni spremljevalci, gostilničarji in trgovci. Tako sta rasla trdnjava in samo mesto, slovenskega življa je bilo vedno več, Karlovac je začel cveteti. Novo mesto pa zaradi tega zamirati.

Po dograditvi Karlovca so se turški napadi in obleganja izmenjavali z naravnimi nesrečami. Požari, poplave in kuga so zdesetkali slovensko prebivalstvo in v mesto so se začeli naseljevati okoličani. Z rastjo mesta so se slovenske družine sicer še nadalje doseljevale v Karlovac, vendar so ostali Slovenci za vselej v manjšini. Ostala pa je trdna vez slovenskega s hrvaškimi prebivalstvom, ostala je slovenska kultura, slovenski običaji, slovenska pesem in slovenska beseda.

Slovenci so od nekdaj želeli, da bi se združili v društvo, kjer bi načrtno gojili slovensko besedo in lepoto svoje pesmi pokazali bratom Hrvatom. Tako so leta 1930 res ustanovili tako društvo in mu nadeli sim-

bolično ime »Triglav«. Dramska, pevska in godbena sekcija so uspešno delovale do druge svetovne vojne, ko so društvo razpustili. Znova so ga obnovili 1951. leta. V kratkem času je zbralo okrog sebe več kot 500 članov, med njimi tudi nekaj Hrvatov in Srbov. Zdej je najbolj znana sekcija mladih harmonikarjev, ki je na koncertih doma, v Sloveniji pa tudi zunaj meja — pri gorških, tržaških in koroških Slovencih — dosegla velike uspehe. Društvo prireja v Karlovcu številne in najrazličnejše nastope in često povabi na gostovanje ansamble iz Slovenije. S tem opravlja izredno pomembno poslanstvo v kulturnem zbljevanju ter bratstvu in enotnosti med jugoslovanskimi narodi.

Tudi minula proslava 40-letnice ustanovitve društva »Triglav« je zazvenela v tem duhu, zlasti pa v željo, da bi bila dejavnost društvenih sekcij v naslednjem obdobju še bolj plodna in razvejana v kar največ novih kulturnih področjih. Ne nazadnje je proslava spodbudila slehernega udeleženca k razmišljanju, ali ne bi kazalo prijateljskih vezi med Slovenci, ki kulturno delujejo na obeh bregovih Kolpe, ne le ohraniti, ampak jih okrepiti. Naj to spoznanje Slovencev tu in Slovenecem tam narekuje načrt, kako vse to tudi doseči.

I. Z.

Pravir ljudske duše

Ob koncu minulega leta je zavod Borec izdal knjigo s preprostim naslovom »Partizanska ljudska pesem«. V njej je 129 pesmi, ki so se iztrgale iz človekove notranjosti v stiski in hrepenenju med zadnjo svetovno uničevalno vihar. To, lahko bi rekli dokumentarno, zbirko je uredil in zanj pesmi izbral Crtomir Sinkovec, opremil pa jo je in likovne priloge dodal Ivan Seljak-Copič.

Zelo lepo je urednik zbirke Sinkovec napisal v uvodu, da ima partizanska ljudska pesem nedvomno dvojno vrednost: da je dragoceno zgodovinsko gradivo in hkrati prepričljiv izraz ljudske tvornosti. V njej zasledimo prabiten in prvobiten izraz človekovega čustvovanja, ki se je porodilo v izjemnih razmerah in prihajalo na dan kot tenkočuten pravir ljudske duše.

Največ pesmi, ki jih upošteva ta zbirka, je nastalo med partizani. Pisane so z okorno, peresa nevažen roko, izrazi sočasni nerodni in besede nepravne, toda napisane so iskreno. Izražajo občutke ob smrti tovarišev in

opevajo velik pogum ter neskončno vdanost boju na življenje in smrt.

Med ponizanimi in razžaljenimi zaporniki je nastala uporniška pesem, ki je v knjigi tudi zastopana. Zapisovala se je v koncentracijskih taboriščih in pogosto napovedovala boljši srečnejši jutrišnji dan. Pretresljivo lirčno sporočilo kosu papirja je bilo dostikrat tudi edino pismo iz uničevalnih taborišč mračne dobe pred ne celimi tremi desetletji. Tem izgnancem je bila pesem tolažnica in vez z bojujočim se ljudstvom.

Ko človek prebira to knjigo, se začudi, da se je ohranilo toliko neprecenljivega blaga, skanega med vrstice in nečiste rime in prepojenega s solzami in krvjo. Pesniki in pesnice, kot je npr. z našega območja Anka Salmič, so vznikalni malone v sleherni slovenski vasi. Za imena nekaterih vemo, drugi so zapustili samo pesmi. Crtomir Sinkovec se je lotil hvaležne, a težke naloge, ko je zbral partizanske ljudske pesmi. Bržkone pa prva knjiga ni tudi zadnja.

I. Z.

Zvezni nož reže ves kruh

Podpredsednik občinske skupščine Avgust Avbar o denarju za družbeno dejavnost v tem letu

Robert Romih se je prejšnji teden pozanimal, kako bo s financiranjem družbenih dejavnosti v tem letu in kdaj bo Novo mesto dobilo športno dvorano. Tokrat je podpredsednik občinske skupščine Avgust Avbar namesto z odgovorom začel z vprašanjem.

„Na zboru delegatov v republiški skupščini sem vprašal, ko smo obravnavali izhodišča za financiranje družbenih dejavnosti, kako bomo rezali kruh. Dobil sem odgovor, da gre pač za zvezni ukrep, ki se mu morajo vsi podrediti skladno z možnostmi. Poznamo namreč zvezni ukrep, ki pravi, da se smejo temeljni viri dohodkov povečati za 9,8 odstotka. Naš občinski proračun se torej lahko poveča za 4 milijone. Če pa upoštevamo, da mora občinska skupščina dodeliti temeljni izobraževalni skupnosti lani dopolnjevana sredstva republiške skupnosti v znesku 1,92 milijona dinarjev, nam ostane dejansko še dva milijona. Izobraževalna skupnost potrebuje in pričakuje vsaj 20 milijonov dinarjev ali tri milijone več kot lani. To

pa pomeni, da je že samo za te nujne potrebe premalo denarja. Drugi iz proračuna torej ne morejo pričakovati kaj več kot lani.“

— Torej lahko družbene dejavnosti pričakujejo toliko denarja kot lani?

„Gre za prelomno leto, ko smo se osamosvojili: občina ne bo dobila nobene pomoči od nikogar. S tem je treba računati. Mislim, da bo za ta denar, ki ga imamo, možen odgovor, da ne bomo med tistimi, katerih finančni položaj smo lani s pomočjo gospodarstva popravili, ničesar rezali. Moje mnenje je torej, da bodo družbene dejavnosti dobile toliko kot lani.“

— Ali bo ta sklep tudi v resnici obveljal?

„O tem bo sklepala občinska skupščina na svoji seji, zdi pa se mi, da tistim, ki jim je lani pomagalo tudi gospodarstvo, letos ne bi smeli nameniti manj denarja.“

— In kako je s športno dvorano?

„Kaj konkretnega je težko reči. Iz delovnega programa je ni nihče črtal, čeprav bo najbrž res, da ob stabilizacijskih ukrepih letos ne bo možnosti, da bi jo začeli graditi. Mislim pa, da bomo dvorano morali zgraditi do Zleta bratstva in enotnosti, ki bo v Novem mestu junija 1973.“

— In kakšno vprašanje boste vi zastavili?

„Zanima me odgovor Jožeta Gosence, direktorja Komunalnega podjetja, na vprašanje, kdaj bo podjetje uresničilo program kanalizacijskega omrežja in čistilnih naprav v Novem mestu.“

JOŽE SPLIČAL

Menda le — gradnja klavnice!

Mesno prehravno podjetje je najresnejši kandidat za gradnjo — Občinska skupščina tudi finančno pomaga — Gradnja: več kot 4 milijone

Dobro leto je minilo od tedaj, ko so v Sloveniji „zaklali“ več kot 100 klavnice, ker niso ustrezale vsaj minimalnim higienskimi pogojem. Tudi Novo mesto ni bilo izjema — klavnica je šla rakom žvižgat. Odtlej je bilo slišati dosti obljub o zares moderni klavnici, imena graditeljev, ki naj bi klavnico postavili, so se menjala: problem je ostal in danes o klavnici še vedno ni nič jasnega.

Zadnji pogovor je bil 7. januarja. Direktor Mesnega prehravnega podjetja, ki želi graditi klavnico, je predlagal lokacijo ob Krki; če pa naj bi ostala v veljavi tista na Bajnofu, je predlagal, naj bi družba prispevala del denarja za odvajanje odpadkov. Kanalizacija bo veljala več kot 500 tisoč dinarjev (s čistilno napravo), stroške pa bodo delili štirje investitorji. Predstavniki družbeno-političnih organizacij sodbijo, da občina ne more biti ovira pri gradnji, zato so pristali, da tudi občinska skupščina z ustreznim zneskom, pomaga do klavnice.

Tako naj bi nova klavnica stala na območju Trške gore, kjer je predviden tudi prostor za učne prostore in druge objekte Kmetijskega šolskega centra, klavnico piščancev, veterinarsko postajo in mlekarino.

Ta prostor je že delno komunalno opremljen: cesta je asfaltirana, postavljen je 20 kV daljnovod, na katerega se bo mogoče priključiti, zgrajena je povezava z vodovodom. Glavni cevovod bodočega vodovoda, katerega zajetje bo pri Družinski vasi, bo šel prav po ozemlju med tem predvidenim prostorom in avtomobilsko cesto, tako da v bodoče tudi črpalnice ne bo več potrebno. Vse to to-

rej kaže, da bi Novo mesto zares lahko dobilo klavnico. Direktor Jože Zalokar pa je izjavil, da zaradi denarja ni posebnih težav, torej tudi ta skrb odpade.

Komunalna klavnica bo gotovo veljala več kot 4 milijone dinarjev. Novomeščani po dosedanjih izkušnjah še niso čisto

prepričani, da jo bodo kmalu dobili.

Ostaja pa jamstvo občinske skupščine: tisti, ki bo gradil klavnico, bo imel na voljo ustrezen delež občine za gradnjo glavnega odvodnega kanala. Sklep velja za vsakogar, ne samo za Mestno prehravno podjetje!

J. S.

ELEKTROTEHNA IN PEČI

V prodajalnah ELEKTROTEHNA v Novem mestu, Krškem in Sevnici si oglejte izbiro raznovrstnih peči za ogrevanje vašega stanovanja. Pri Elektrotehni lahko dobite peč na olje, plinsko peč, trajno žarečo in termoakumulacijsko peč, razne dodatne štedilnike, električne radiatorje, kaloriferje, električne peči in še druga grelna telesa.

Poleg domačih, imajo pri Elektrotehni tudi izbiro uvoženih peči.

Obiščite prodajalno ELEKTROTEHNA in se prepričajte!

(PO-E)

Trdna vez upokojujencev

Novi poverjeniki društva v manjših krajih

Društvo upokojujencev je pred kratkim ustanovilo v manjših krajih v občini svoja nova poverjeništa, ki bodo vmesna vez med upokojujenci v teh krajih in upravo društva v Novem mestu. Poverjeništa so ustanovili v krajih: Brusnice-Gabrje, Mirna peč, Smarjeta, Skočjan in Uršna sela.

Poverjeniki v teh krajih bodo v bodoče skrbeli, da bo na njihovem območju pravočasno pobrana članarina in naročnina za upokojenski Dnevnik ter izplačana posmrtnina. Razen tega bodo tudi pošiljali dru-

štvu podatke o novih članih in o umirlih. Prav tako bodo skrbeli za spremstva pri pogrebih. Na željo upokojujencev bodo organizirali izlete, ki jih prireja društvo v poletnih mesecih. Za vse nasvete se bodo upokojujenci obračali lahko na poverjenika, s čimer se bo še izboljšalo delo društva.

Društvo je imenovalo naslednje nove poverjenike: Alojzija Božiča, Brusnice 12, za območje Brusnice-Gabrje; Antona Kozoglavca za Mirno peč in okolico; Angelo Grahut, Smarjeta 3, za Smarjeto; Marijo Merčnik, Skočjan 39, za Skočjan; Valentina Dolinarja, Laze 4, za Uršna sela in okolico.

TURIST HOTEL BREŽICE
GLASBA
vsako soboto zvečer

TEMA TEDNA • TEMA TEDNA • TEMA TEDNA • TEMA TEDNA • TEMA TEDNA

Industrijski obračun s preteklim letom

Prvič v zgodovini je industrija naredila za več kot milijardo dinarjev izdelkov — Izvoz je bil vreden 25,6 milijona dolarjev!

V industriji novomeške občine je bilo lani zaposlenih 8469 delavcev. Industrija motornih vozil je v občini zaposlovala 2136 ljudi, Krka 1414, Novoles 1402 in Novoteks 1110. Najmanj, 59, jih je bilo v opekarni Zalog.

Decembrska proizvodnja industrijskih podjetij je bila vredna okroglo 114 milijonov dinarjev. Skupna bilanca 1970. leta je torej milijarda in 44 milijonov dinarjev — rekordno leto v zgodovini novomeške industrije in hkrati prvo leto, ko je bila proizvodnja vredna več kot milijardo dinarjev. Po vrednosti proizvodnje je na prvem mestu Industrija motornih vozil s 423 milijoni dinarjev. Krka je naredila za 285 milijonov dinarjev izdelkov. Novoteks za 122 milijonov, z več kot 98 milijoni pa je tudi Novoles skoraj dosegel magično številko. Novomeška Iskra je bila tista, ki je najbolj presegla plan (za 31 odstotkov) ob 18-milijonski proizvodnji. Lansko proizvodnjo so najbolj izdatno presegli v IMV. Zanimivo pa je dejstvo, da v tel. številkah nista zajeti Iskra iz Sentjerneja in Zužemberka, ker nista samostojni, ampak njune uspehe računajo skupaj z ljubljanskimi.

Lanski izvoz je bil vreden 25,624,194 dolarjev; v 1969. le-

tu je industrija izvozila za 12,9 milijona dolarjev. Industrija motornih vozil je sama presegla to številko: njen izvoz je bil vreden 15 milijonov dolarjev. Krka je izvozila za 6,2 milijona dolarjev, Novoles za 2,8, Novoteks za 851 tisoč, Labod za 392 tisoč, Kremen za slabih 72 tisoč in Industrija obutve za 4,4 tisoč dolarjev izdelkov. Od skupnega izvoza je šlo za 22,7 milijona dolarjev izdelkov na konvertibilno tržišče. Izvozne načrte so industrijska podjetja novomeške občine presegla za več kot 36 odstotkov.

Številke dokazujejo, da je bilo lansko leto v vseh pogledih rekordno za novomeško industrijo. Letošnji načrti kažejo, da bo industrija še napredovala in da bo tudi izvoz spet večji.

J. S.

TEŽAVE V TELOVADNICI

Če bo šlo po sreči, so težave novomeških športnikov pri zimski vadbi zadnje; obe telovadnici v mestu sta namreč pretesni, zato zdaj ne morejo priti vsi na vrsto. Športniki lahko vadijo šele v večernih urah — ker je med njimi veliko mladih, je položaj še težji. Zato lahko pričakujemo, kar je že v navadi: ko se bo začela spomladanska sezona, bodo novomeški športniki slabše pripravljani.

OTOŠKI PONY EKSPRES — Učenci z osnovne šole na Otočcu, ki hodijo v šolo več kilometrov daleč, izkoristijo vsako priložnost, da se obesijo na voz ali sani. Tokrat so našli učenci dobrotnika v Viktorju Radaju iz Dolenje vasi, ki jih je iz Lešnice pripeljal prav do šole (na sliki). (Foto: S. DOKL)

MINI ANKETA:

Ujete plače

Menda ni v zadnjem času noben ukrep med ljudmi vzbudil toliko zanimanja in toliko razprav kot prav odločitev Ribičeve vlade, da zamrzne osebne dohodke. Po burnih nasprotovanjih sindikatov so to odločitev vseeno sprejeli, razprave pa zaradi tega niso ponehale — prenesli smo jih pač na ulice...

In kaj mislijo v Novem mestu o zamrznitvi? Pet kratkih telefonskih odgovorov na vprašanje: „Vaše mnenje o zamrznitvi osebnih dohodkov?“ je hkrati tudi prava razglednica mešanih mnenj in razčlenitev.

Franci Sali, občinski sindikalni svet: Prav bi bilo, da bi čimprej uveljavili zakon o delitvi dohodka in da bi na tej osnovi sindikati in delovne organizacije prava razglednica mešanih mnenj in čustev, birokratsko, ne kot samoupravo. Zdi se mi, da je to latiko samo začasen ukrep...

Janez Makše iz Novolesa: Ja, do 11 odstotkov je osebne dohodke dovoljeno šli v resnično družbeno dogovarjanje o delitvi dohodka. Zamrznitev bi prejel označil kot večati osebne dohodke. Bo kar pameten ukrep, če bomo sposobni obdržati na vajeih tudi cene!

Niko Hrnjak iz Laboda: Naša industrija je čisto na repu osebnih dohodkov. Mislim, da je za tiste, ki so zdaj na vrhu lestvice, tak ukrep utemeljen. Prepričan sem, da tržne razmere in trenutni položaj podjetij ne bi smeli vplivati na osebne dohodke: za enako delo, za enako znanje in za enako izobrazbo bi morali imeti enake dohodke. Zakaj bi bil, recimo, tehnik v enem podjetju prikrajšan v primerjavi s tehnikom v drugem podjetju, ki je trenutno konjunkturno?

Marko Svetina iz Pionirja: Moje mnenje je, da ta ukrep ni prav posebno ekonomski. Sodi, da s tem nisimo zajeli vira inflacije. Se prav posebno slabo pa bo, če bomo v Sloveniji ta ukrep začeli izpolnjevati prvi, druge pa nas bodo opazovali. To se je v prejšnjih letih in ob različnih priložnostih rado dogajalo.

Dušan Jarc iz Novoteksa: Smatram, da je ukrep v redu. Edino to ni prav, da so o tem vedeli že prej, preden je bil sprejet. V nekaterih podjetjih so zato na hitro povečali osebne dohodke, zdaj pa, ko so predpis na lahko obšli, se pristržno smehljajo...

Tako torej: Mitja Ribičič oziroma zvezni izvršni svet sta vsaj v tem pogledu razdelila Novomeščane v dva tabora. Eni ukrep pozdravljajo, drugi mu nasprotujejo. Tako pa je v življenju pravzaprav v navadi...

Novomeška kronika

SPREHOD PO LJUBLJANSKI OKOLICI — Zanimivo predavanje s tem naslovom bo organiziralo novomeško Hortikulturno društvo za vse ljubitelje narave v petek, 22. januarja, ob 17. uri v Sindikalnem domu. Predaval bo inž. Milan Ciglar iz Ljubljane, prikazali pa bodo tudi 200 diapozitivov, s katerimi bodo predstavili ta malo znani del Slovenije.

V DOMU KULTURE so v ponedeljek ponovili predstavo Klabundovega kroga s kredo v izvedbi igralske skupine Zavoda za kulturno dejavnost, za katero je med novomeškimi občinstvom veliko zanimanja. Predstava je lepo uspela.

JAVNI NASTOP svojih gojencev je priredila novomeška glasbena šola 19. januarja ob 19.30 v Domu kulture. V pestrem, dobro izbranim programu so se predstavili mladi solisti, harmonikarski zbor ter zabavni orkester z vokalnimi solisti.

V TRGOVINI ASTRE IN PRI MERCATORJU so te dni občutno znižali cene nekaterim izdelkom. Pri Mercatorju lahko kupite ženske in otroške zimске plašče ter otroške bundice po za 30 do 50 odstotkov znižanih cenah, v Astri pa so znižali cene ženski, moški in otroški zimski obutvi.

ZIVILSKI TRG je zadnje čase kljub mrazu in slabemu vremenu dobro založen s suho robo in drugimi izdelki domače obrti, manj pa z živim. Cene več kot polovice živil so že nekaj tednov nespremenjene, zadnje čase je poskočila le cena jaje in zelenjave.

MED LJUBITELJI filmskih predstav je veliko zanimanja za film režiserja Davida Leana „Dr. Živago“, ki

ga bodo v Domu JLA predvajali od 19. do 26. januarja. V barvnem filmu, ki je dobil več visokih priznanj, nastopajo znani igralci Omar Sharif, Julie Christie, Geraldine Chaplin, Alec Guinness in drugi.

Z ODJUGO, ki je nastopila zadnje dni, se je začel topiti tudi sneg na strehah. S tem preti nevarnost, da bo sneg drsel s streh na tla in ogrožal varnost pešcev, zato previdnost pri hoji pod napuščmi ni odveč.

CENE NA TRGU: cvetača 5 do 6 din, čebula 3 din, česen 10 din, fižol 7 do 8 din, korenje 6 din, motovilec 12 din, ohrovt 4 do 6 din, pesa 3 do 4 din, por 4 din, repa 2 din, kislja repa 3 do 4 din, radič 15 din, endivija 7 din, špinaca 8 din, zelje 1,50 din, kisljo zelje 3 do 4 din, zelena 8 din, hruške 5 din, jabolka 3,50 din, jajca 0,75 din, sirček 8 din, smetana 16 din.

UMRLI SO: Terezija Drenovec, Nad mlini 44 — 59 let, Marija Saje, Smihel 27 — 71 let.

Hiter in učinkovit dogovor

Zadnjo zimo uro daleč peš napajati in po vodo

Dolga in suha jesen, ki ji je podala roko še suha zima, sta povzročili veliko pomanjkanje vode na Bučerici in Kremenu pri Krškem. Tod je 50 gospodinjstev. Povsod jim je zmanjkalo kapnice, in dokler se ne ho stopil sneg, bodo ljudje morali hoditi po vodo uro daleč.

Večje ali manjše pomanjkanje vode v tem okolišju vedno občutijo, tako hudo, kot je letos, pa že zlepa ni bilo. Najbolj jim nagaja zima, saj niti zapreči ne morejo, ker so pota ledena in kolovozi neprevozniki. Če bi kje izbruhnil požar, ga ne bi imeli s čim pogasiti.

Vsega tega se ljudje zavedajo, zato so pred nedavnim na lastno pobudo sklicali sestanek za ves okoliš. Zastopanih je bilo 37 gospodinjstev. Takoj so izbili sodu dno in enotnih misli sklenili napeljati vodo v obe vasi. Sporazumeli so se, da za dve ne kaže odlagati, zato so

takoj izvolili osem ljudi v vodovodni odbor.

Za napeljavo vodovoda predvidevajo več možnosti. Večina ljudi je za to, da bi izkoristili že zgrajeni rezervoar na Lokah. Tam je vode dovolj in uporabniki jo črpajo samo štiri ure na teden. Presežek vode odteka naprej. Z Lok bi napeljali vodo do cerkve na Kremenu in tam zgradili vodni bazen. Ker je to precej visoko, bi večina hiš lahko dobila vodo s prostim padcem.

Z Ločani so se ljudje že pogovarjali in zvedeli, da jim ti ne bi branili priključka na njihov rezervoar. Ta varianta bi bila najcenejša. Nekaj hiš bi ostalo brez vode, vendar bi si jo lahko zagotovile s prečrpavanjem. Druga možnost je izgradnja rezervoarja pri izviru potoka Drnik. Toda tja bi morali napeljati elektriko in črpati vodo na hrib. Ta rešitev bi bila zelo draga. Izkopati bi bilo treba več kilometrov cevovoda, zato se ljudje branijo tolikšnih stroškov.

Tretja možnost je podaljšanje krškega vodovoda. Toda tudi v tem primeru bi morali vodo prečrpavati, kar je spet drago. Občani so pooblastili vodovodni odbor, da poskrbi za strokovno preučitev naštetih okolištin, da priskrbi predračun stroškov in uredi vse potrebno, da bo delo lahko steklo. Pripravljeni so delati in prispevati večji del sredstev iz svojih žepov.

Sd

JOŽICA TEPPEY

KMETIJSTVO NE VZDRŽI KRATKOROČNIH POSOJIL

Bomo živinorejo zares pokopali?

Besedo ima Stane Nunčič, direktor Agrokombinata v Krškem — Za tisoč pitancev hranijo tisoč ton koruze v storžih, če bi zmanjkalo krmil

Tovariš Nunčič, s kakšnimi občutki sprejemate napovedano ustalev gospodarjenja v kmetijstvu?

— Za sedaj podpiramo le načela. Ukrepov o stabilizaciji ne poznamo, čeravno bi jih bilo treba čimprej razgrniti pred javnostjo. V kmetijstvu si stabilizacijo nadvse želimo, predvsem v cenah, saj tolikšnega nihanja ne vzdržimo več. Vse prevelika nasprotja med cenami zaščitnih sredstev, gnojil, kmetijskih strojev ter med cenami naših pridelkov. V takih razmerah ni mogoče napredovati.

— Kaj vas najbolj tare?

— Prezadolženost. Družba je kmetijskim organizacijam res nudila posojila, toda ta gospo-

darska panoga ne prenese kratkih vračilnih rokov in visokih obrestih. Kar poslušajte! Samo za lansko leto bo naše podjetje plačalo 1 milijon din za časna sredstva in za posojila na osnovna sredstva. K temu prištejte še poldrugi milijon letnih vračil. Oboje skupaj zahteva četrtilijarde starih din dobička. Malo preveč, kajne?

Z obratnimi sredstvi imamo pri nas vedno težave. Nikoli namreč ne dobimo poleg osnovnih sredstev denarja za razširjeno proizvodnjo, sami se pa zaradi preobremenjenosti in majhnih presežkov ne moremo dokopati do tega denarja.

— Kaj torej predlagate?

— Podaljšanje investicijskih posojil kmetijskim organizacijam od osem let naprej in pa to, da bi se občasna sredstva spremenila v stalno s primerno obrestno mero. Nastopil je tudi čas, da bi pomagali zasebnemu kmetu. Nujno bi bilo, da bi kreditno-hranilna služba pri kmetijskih organizacijah dobila dodatna sredstva za kreditiranje zasebnih kmetovalcev.

— Kakšen je start vašega podjetja za gospodarjenje v letu 1971?

— Izkoristiti vse možnosti za večjo proizvodnjo pri sedanjih zmogljivostih. Ob tem, kakšen bo končni uspeh, pa bodo sododločale razmere, v katerih bomo gospodarili. Če se bo ponovilo leto 1970, potem si ne moremo kaj prida obetati in ljudje bodo še bolj bežali iz kmetijstva.

V prvi vrsti nam gre za zdravo ravnanje med cenami zaščitnih sredstev, umetnih gnojil, krmil, obdelovalnih strojev in drugih industrijskih izdelkov ter cenami kmetijskih pridelkov in živine. Za kosilnico da na pri-

Delo brez zastojev, to je želja kolektiva tovarne papirja v Krškem. (Foto: J. Teppey)

V TOVARNI PAPIRJA V KRŠKEM SPREJEMAJO NOV STATUT

Z izboljšavami do višjega zenita

Delo brez zastojev je prva skrb v letu 1971 — Letos 30 milijonov za nakup mehanizacije in izboljšave v proizvodnji — Načrti za novo tovarno sulfatne celuloze z zmogljivostjo sto tisoč ton

Za kolektiv tovarne papirja leto 1971 ne bo lahko. Vse, kar ovira proizvodnjo (ozka grla, pomanjkljiva mehanizacija in še marsikaj), morajo nadomestiti z boljimi. Po tem kašipotu so se odločili ravnati, da jih čas ne bo prehitel in da bodo ujeli vzporedni korak z napredkom tiskarn in časniških hiš. Iz razgovora z direktorjem Janezom Roškerjem povzemam, da slonijo izhodišča za poslovno politiko v letu 1971 na izkušnjah in spoznanjih iz preteklosti. Kolektivni izvršilni organi delavskega sveta so ta izhodišča že sprejeli, delavski svet jih bo dokončno izoblikoval še v tem tednu.

V podjetju pripisujejo velik pomen zagotovitvi za neprekinjeno obratovanje. Za startne mesece, to je za prvo četrtletje, si obetajo normalno proizvod-

njo in ne računajo na kake posebne težave. Količine papirja in celuloze iz minulega leta nameravajo povečati od 100.000 na 107.000 ton. V izvozu želijo nadoknaditi lanski izpad, ker bi si radi zagotovili dovolj deviz.

Prizadevanja so razen tega usmerjena v načrte za obnovo tovarne in izpopolnjeno organizacijo podjetja. Od tega je odvisna njihova prihodnost. Direktor Rošker je pojasnil, da so namenili za rekonstrukcijo okoli 30 milijonov din. Za lesni prostor bodo kupili transporterje in čistilni boben za čiščenje celuloznega lesa — bukovine. S tem bodo ustregli tudi gozdarjem, ker nimajo delavcev za opravljanje tega zamudnega dela.

Na vrsti bodo predelave na prvem papirnem stroju, da bo steklo izdelovanje satiniranih papirjev. V naslednji sklop rekonstrukcij sodi kotlovnica. Nujno je potreben dodatni kotel, ki bi ga lahko pognali v konicah. Napovedane so še predelave v obratu celuloze, kjer tvorijo ozko grol priprava kisline.

Vzporedno s pravkar naštetimi načrti se papirničarji poglabljajo v študij nadaljnjega razvoja. Janez Rošker je pojasnil, da se Celuloza vključuje v program slovenskih papirničarjev in da je njen delež izgradnje nove tovarne sulfatne celuloze. Zmogljivost te tovarne bo 100.000 ton, torej toliko, kot

napravijo zdaj celuloze in papirja skupaj. Prednost nove tovarne bo v tem, da bo izkoriščala bukov les. Smrekovine pri nas primanjkuje, zato na njej ni mogoče graditi prihodnosti.

Nič manj pomembna od načrtov za obnovo stare in gradnjo nove tovarne niso prizadevanja za boljšo organizacijo podjetja. Delavski svet bo te dni sprejel nov statut, v katerem dobiva ureditev podjetja ustreznejši odraz. V tovarni želijo okrepiti strokovne službe (kadrovsko in organizacijsko), da bodo kos ustvarjalnim nalogam, ki jih čakajo. Potrebovali bodo predvsem ekonomiste in tehnične strokovnjake.

JOŽICA TEPPEY

Jutri nov statut

V krški tovarni papirja bo delavski svet na jutrišnji seji sprejel gospodarski načrt za letošnje izboljšanje in novi statut podjetja. Statut bo uzakonil spremenjene odnose v delovni organizaciji, ki jih narekuje potreba po učinkovitejšem vodenju in upravljanju kolektiva.

KRŠKE NOVICE

NOVOSTI V BRESTANIŠKEM MUZEJU. Brestaniški muzej „Muzej izgnanstva“ bo v letošnjem letu končno postal osrednji muzej o slovenskih izgnancih med zadnjo vojno. Izpopolnili ga bodo z gradivom o izgnancih iz Koroške in Primorske. Zaradi novega statusa naj bi ustanovi poleg krške občinske skupščine pomagale z denarjem tudi druge slovenske občine.

SEDEM ODLIKOVANJ. V soboto so v Živilskem kombinatu Žito — delovna enota Krško nagradili sedem prizadevnih članov kolektiva. Joško Bajc, ki vodi krško podjetje že trinajst let, je prejel red dela z zlatim vencem. Na slovesnosti so podelili Mariji Kranjc medaljo zasluga za narod, Milka Topolovšek, Anica Čuber, Pavla Planinc, Karel Potočnik in Jože Puntar pa so bili odlikovani z medaljo dela.

30-LETNICA PRESELJEVANJ. Tridesete obletnice nasilnih preseljevanj slovenskega življa med drugo svetovno vojno. Osrednja republiška slovesnost bo v Brestanici, za datum proslave pa so določili 4. julij. Na dan se bodo v Brestanici poleg pregančev zbrali tudi nekdanji borci, interniranci in politični zaporniki ter delegacije tistih jugoslovanskih občin, ki so med zadnjo svetovno vojno slovenske pregnance tovariško sprejele.

Darilosmučarjem

Pod Gorjanci je stekla te dni nova vlečnica

V Kostanjevici je 16. januarja začela obratovati nova, 260 metrov dolga smučarska vlečnica. V pogon jo je spustil tajnik republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije Jože Marolt. Vlečnica bo lahko prepegljala v eni uri 700 smučarjev. Le nekaj sto metrov je oddaljena od kostanjeviške osnovne šole. Smučišča ob njej so zelo prostrana in primerna tudi za začetnike. Občinski sindikalni svet je prispeval za vlečnico 800 tisočakov. Ta denar je zbiral zanj več let v svojem rezervnem skladu. Predsednik Edo Komočar se je na otvoritveni slovesnosti zahvalil vsem tistim, ki so v kakršnikoli obliki podprli odločitev komisije za šport in rekreacijo za nakup vlečnice.

Nove pridobitve je vesela zlasti mladina, pa tudi vsi ljubitelji zimskega športa, posebno Kostanjevičani, ki jim bo privabila turiste tudi pozimi. Kostanjevica se s tem razvija v zimsko športno središče, kamor bo prihajalo iz leta v leto več odidha željnih občanov.

Zimske športne igre bo občinski sindikalni svet priredil letos že četrtič zapovrstjo, letne pa deseti. S smučarsko vlečnico je lepo počastil ta jubilej. V nekaj letih se bodo uresničili najbrž tudi načrti za vlečnico pod Bohorjem. Komisija za šport in rekreacijo pri občinskem sindikalnem svetu v Krškem je do sedaj vložila denar v dva športna objekta, vlečnico v Kostanjevici in dvostezno kegljišče v Krškem.

J. T.

Zdole: spet pouk

Polletne počitnice je premaknila bolezen

V ponedeljek, 18. januarja, smo zvedeli, da se je na Zdolah spet začel pouk. Šola je bila 10 dni zaprta na ukaz zdravstvene službe. Med učenci se je razširila nalezljiva bolezen mumps. Proste dneve so jim šteli za zimске počitnice. In tako je 63 učencev krške podružne šole na Zdolah že začelo II. šolsko polletje.

Šolarji v Krškem bodo nastopili počitnice 22. januarja. Vse je že pripravljeno za smučarsko šolo v Kostanjevici, če jim odjuga ne bo pokvarila lepih načrtov.

Agrokombinat Krško vabi

Za pridobitev določene števila vakoletnih sezonskih sodelavcev bo Agrokombinat Krško v času od 25. do 30. 1. 1971 organiziral

6-dnevni strokovni seminar o vzgoji in rezi sadnega drevja.

Seminar bo v prostorih sadjarskega posestva v Stari vasi vsak dan od 7. do 14. ure in ga bo vodil strokovni predavatelj.

Udeleženci seminarja bodo pridobili strokovno znanje s pridom uporabljali kot občasni sodelavci našega podjetja, kakor tudi doma v lastnem gospodarstvu. Hkrati pa bodo imeli prednost pri občasni zaposlitvi v podjetju. Želimo, da bi seminar obiskovali mlajši ljudje iz okolice Krškega, pa tudi gospodinjke, ki imajo smisel in veselje za tako delo. Udeležencem seminarja, ki se bodo v spomladanski sezoni zaposlili pri Agrokombinatu Krško, bodo stroški povrnjeni skupaj s prvim izplačilom osebnih dohodkov.

Prijave za seminar sprejema splošni sektor na upravi podjetja in v sadjarskega posestva v Stari vasi.

AGROKOMBINAT KRŠKO

AGROKOMBINAT KRŠKO IZOBRAŽUJE SEZONCE

Šola za občasne sadjarje

Za udeležence seminarja prednost pri zaposlitvi

Za obrezovanje sadnega drevja in obiranje sadja v krški občini vsako leto primanjkuje delavcev, če pa jih dobijo, ti ne obvladajo dela s strokovne strani.

Da bi si Agrokombinat zagotovil vsaj del strokovno usposobljenih sezonskih delavcev, prireja zanje od 25. do 29. januarja petdnevni strokovni seminar na sadjarskem posestvu v Stari vasi. Predavanja bodo vsak dan od sedme do štirinajste ure. Vodil jih bo strokovnjak za sadjarstvo.

Udeleženci bodo pridobili znanje lahko koristno uporabili pri občasnem delu v sadovnjakih

Agrokombinata pa tudi na svojih posestvih oziroma vrtovih. Pri začasni zaposlitvi bodo imeli tisti z opravljenim tečajem prednost.

Dobrodošli so predvsem mlajši ljudje iz okolice Krškega, pa tudi gospodinjke, ki imajo veselje in smisel za tako delo. Udeležencem seminarja, ki se bodo na pomlad zaposlili sezonsko pri Agrokombinatu, bodo povrnili nastale stroške ob izplačilu prvega zasluga. Prijave sprejemata uprava podjetja ter sadjarsko posestvo v Stari vasi.

KRŠKI TEDNIK

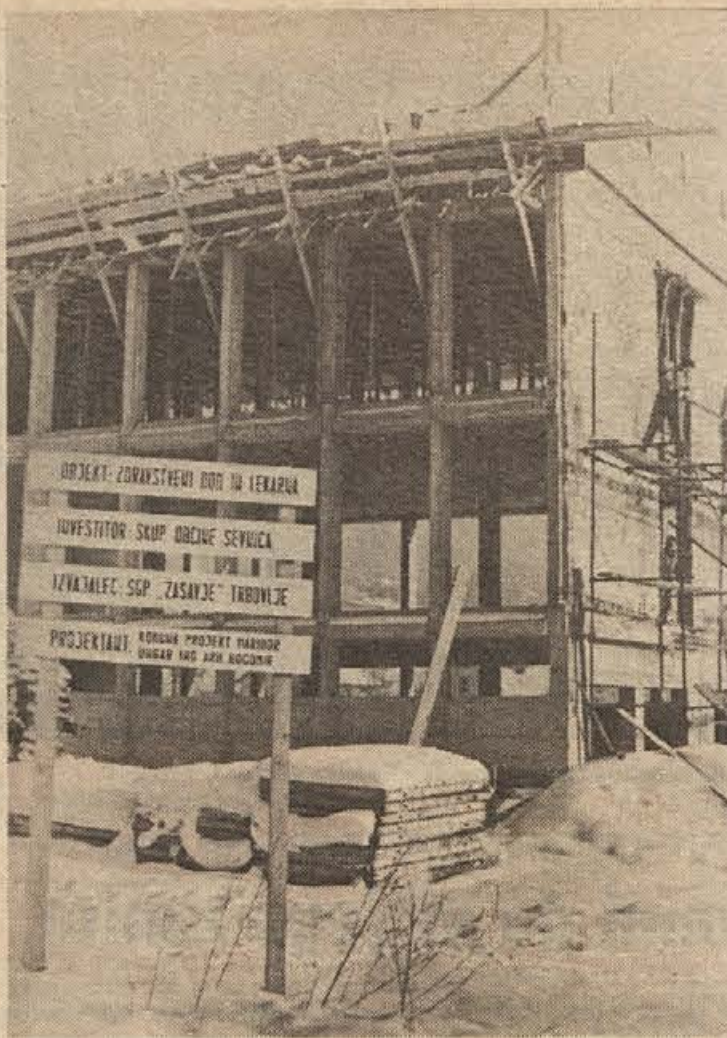
Kot je znano, pripravlja CK ZKS pomembno zasedanje, na katerem bodo ocenili, kako uresničujemo reformo in kaj je s stabilizacijo gospodarstva. V ta namen so dali v javno razpravo teze, o katerih je povedala svoje pripombe tudi komisija za družbeno ekonomske odnose in ekonomsko politiko pri občinskem komiteju ZK v Sevnici. Komisija podpira stabilizacijske ukrepe, ob tem pa izraža dvom, da bodo postavljene cilji uresničeni. Že doslej se je namreč izkazalo, da so nekateri ukrepi neučinkoviti in da so imeli celo nasproten učinek. Komisija ima k tečaju tudi več konkretnih pripomb, med njimi, da v njih ni dovolj obdelana vloga in položaj občin.

NIČ VEČ IZ ZASEBNEGA ŽEPA

Dolga šentjanskega gasilskega društva, ki je bil najet za graditev gasilskega doma, ne bo treba več vračati upokojencu, članu društva, ki se je kljub razmeroma skromni pokojnini ponudil, da ga bo začasno odplačeval. Občinska skupščina Sevnica je v želji, da bi odpravila ta edinstveni primer, dodelila gasilskemu društvu dodatno pomoč v znesku 3.000 dinarjev.

Konec sveta za cestarje

Menda ni pri Studencu konec sveta? Če bi sklepali po letovnjem pluzenju snega, bi mislili, da je. Plug novomeškega cestnega podjetja je vsakič spluzil cesto le do Studenca, preostali del ceste proti Impolci, koder je treba voziti šolarje, pa je pustil neočiščen. Posredovati so morali „odgovorni z občine“. Čudno je, da se po takih posredovanjih običajno vse da narediti, prej gre pa tako težko. Da ne bo dvomov: vso cesto ima na skrbi Cestno podjetje.

Sevnica in z njo vsa občina komaj čaka, da bo zgrajen nov zdravstveni dom. Občani že od maja 1969 plačujejo krajevni samopri-spevek, takšno zbiranje denarja pa bo trajalo še to leto. Samopri-spevek doteka tako, kot je bilo ob referendumu predvideno. Na sliki: zdravstveni dom je dograjen do strehe, delavci so prejšnji teden, ko se je malo otopilo, že nadaljevali z delom. Stavbo gradi gradbeno podjetje „Zasavje“ iz Trbovelj. (Foto: Legan)

ŽE ZAOSTAJA GRADNJA STANOVANJ Delavci vprašajo se: kam?

Skrb za rast proizvodnje še ni dovolj, Sevnica bo potrebovala tudi mnogo več stanovanj

Načrt razvoja v naslednjih petih letih kaže črno na belem: v občini se bo število zaposlenih v industriji in obrti povečalo za 1250 ali nič manj kot za 62 odst. v primerjavi s sedanjjo zaposlitvijo.

Po razvojnem zamahu zadnjih let skorajda ne more biti dvoma, da se petletno predvi-devanje ne bo uresničilo. Gradi Lisca, preurejata se Jugotanim in Kovinsko podjetje, na nove gradnje se pripravlja Jutranjka, načrte imajo Stilles in še nekateri drugi. Sevnica bo v nekaj letih postala gospodarsko močnejša, kar je še posebno zaželeno, ker so blizu zaostalo Kozjansko in obsavski hribi s svojim prebivalstvom.

Za vse ljudi, ki bodo dobili delo v Sevnici, pa se ne bodo mogli ali hoteli iz dneva v dan voziti na svoja delovna mesta, bo treba zgraditi tudi stanovanja. Nekatera večja podjetja se zavedajo povezanosti obeh vprašanj in vlagajo denar tudi v nakup družbenih stanovanj ali pomagajo pri zasebni gradnji, v celoti gledano, pa skrb za stanovanja še mnogo preveč zaostaja za skrbjo, kako se bodo večale proizvodne zmogljivosti.

Sevnica ima za naše razmere močno razvito gospodarstvo, pa vendar je sevnško stanovanjsko podjetje eno najbolj revnih v Sloveniji. Komunalno stanovanjsko podjetje gospodari s komaj 194 novimi in 179 stariimi stanovanji, na leto pa pridobi le kakih 20 novih stanovanj, kar je silno malo v primerjavi z naraščajočimi potrebami.

Direktor podjetja inž. Jože Kolar je s svojimi sodelavci pripravil program, po katerem bi na leto zgradili vsaj 50 družbenih stanovanj. Toda za to potrebuje stanovanjsko podjetje podporo delovnih organizacij, ki bodo sodelovale in namenila več denarja za družbena stanovanja. Nujno potrebno je medsebojno zaupanje, ki edino lahko pripelje, da se bo nagleje izboljšala stanovanjska „bilanca“.

M. L.

DEDEK MRAZ V BOŠTANJU

Tudi boštanjim šolskim in predšolskim otrokom je dedek Mraz obljubil svoj obisk. V sredo, 30. decembra, ga je pričakovala polna dvorana. Pripravili so mu pestro novoletno proslavo. Otroci so peli, prof. Simončič jih je spremljal na harmoniko, prikazali pa so tudi lutkovno igrice. Dedek Mraz je vse otroke bogato obdaril.

F. D.

Kdo naj deli pravico do vode

Na »bojni nogi« vaščani Gabrijel, zaradi nesporazumov v nevarnosti graditev bučenskega vodovoda — Odlok o izkoriščanju izvirov?

Z vodo je zdaj tako, kot je bilo pred leti z elektriko. Ko ljudje občutijo, kaj pomeni vodovod za vas in za kmečko gospodinjstvo, hočejo vsi imeti tekočo vodo v hišah, ker pa narava žal z njo marsikje ni ravno radodarna, pride celo do prepirov. Te dni so nastali spori hkrati na dveh krajih sevnške občine.

V razmiku nekaj dni je občinska konferenca SZDL prejela dve pismini prošnji za posredovanje. Vaščani Štrita pri Bučki so s svojimi pisanimi nevaženimi rokami podpisali prošnjo, naj jim Socialistična zveza pomaga, da ne bodo ob vodo.

Gradnja bučenskega vodovoda je že nekajkrat našla svoj prostor na straneh našega lista. Načrtovalec gradnje inž. Jože Kolar je še posebej poudarjal, da je graditev tako zahtevna, da bi jo samo s složnimi močmi zmogli.

Kri pod planom

V minulem letu bi morali po republiškem razporedu zbrati v sevnški občini 817 darovalcev krvi. Kljub prizadevanjem članov Rdečega križa in vodstva organizacije se toliko krvodajalcev ni posrečilo zbrati. Prijav je bilo 670, odvzemov pa 530. Prejšnja leta je imela sevnška občina nižji plan — le 600, in ker ga je izpolnjevala, so razdeljevalci, kot kaže, precenili možnosti (ali pa so se morda ravnali po tistem pregovoru: Konj-a, ki vleče, je ...).

Ivo Pinterič direktor Stillesa

Za novega direktorja sevnškega podjetja Stilles je delavski svet izvolil Ivo Pinteriča, načelnika oddelka za gospodarstvo pri občinski upravi. Ker je podjetje z odhodom Staneta Kaluže že od novega leta brez direktorja, bo moral to dolžnost čimprej prevzeti. Čakajo ga odgovorne naloge: izpeljati pri-pojitev k podjetju Slovenijales in uresničiti načrte, o katerih smo bralce že seznanili.

Vinko Božič — 50-letnik

V ponedeljek, 18. januarja, je praznoval 50. let življenja Vinko Božič, glavni direktor konfekcije LISCA iz Sevnice. Njegovo ime in delo je tesno povezano z rastjo tega podjetja, ki je v 15 letih obstoja preraslo iz majhne obrtne delavnice v največjo jugoslovansko specializirano tovarno ženskega perila.

Kot član Zveze komunistov je bil ob svojem delu aktiven tudi v družbeno-političnem življenju, med drugim je tudi poslanec gospodarskega zbora republiške skupščine. Za svoje uspešno delo v gospodarstvu je lani prejel nagrado Borisa Kraigherja, ki je naše največje priznanje za gospodarske dosežke.

Jubilantu, ki je s svojim vztrajnim delom in organizacijskimi sposobnostmi dokazal, da je mogoče uresničiti tudi najbolj zahtevne načrte, želimo še mnogo let, veliko uspehov in osebnega zadovoljstva.

F. D.

ja občinske konference SZDL Draga Lupšino.

„Posredovali bomo glede na konkretne okoliščine, pri čemer bomo predvsem šteli skupni interes. Sicer pa mislim, da bo prej ali slej treba sprejeti občinski odlok, ki bo urejal ta vprašanja. Spori zaradi vode so dokaj pogosti, odkar so ljudje tako začeli zanimati za gradnjo vodovodov. Prav gotovo je treba tudi družbeno pomoč pri graditvah usmerjati tako, da bo čimbolj služila skupnim koristim in čimbolj spodbujala sodelovanje.“ je odgovoril.

M. L.

Koča na Kamenškem?

Lovska družina, ki gospodari z lovišči okoli Šentjanža in sosednjih vasi, je sklenila postaviti lovsko kočo na vrhu Kamenškega, od koder je lep razgled po Dolenjski. Lovci so že kupili parcelo in so trdno odločeni, da bo Kamenško kmalu dobilo prijetno zatočišče lovcev in izletniško točko.

S. R.

V SEVNICI SO DOKONČNO ODLOČILI

Svojo kulturno skupnost

S sosednjimi občinami bodo sodelovali še naprej — Zakon dopušča tudi kasnejšo združitve

Sevnška občina bo imela svojo kulturno skupnost, tako so dokončno odločili na posebnem posvetovanju prejšnji teden, na katerem so sodelovali skorajda vsi, ki imajo opraviti s kulturo v občini. Predlagali so iniciativni odbor, ki bo pripravil vse potrebno za ustanovitev, sklenili pa so tudi, da bo tehnične posle za novo samoupravno telo opravljala temeljna izobraževalna skupnost s svojo administracijo.

Morda bo odločitev koga presenetila. Svoj čas je bilo namreč precej razpravljanja, če ne bi bilo koristno, da bi vse tri spodnjesavske občine ustanovile medobčinsko kulturno skupnost. V Sevnici menijo, da

to zaenkrat ne bi bilo dobro, saj obstaja velika bojazen, da bi vsaka občina preveč vlekla zase. V vsaki izmed občin so velike potrebe, za katere pa še dolgo ne bo dovolj denarja.

„Sicer pa zakon dopušča, da se kasneje združimo, če bo koristno. Nihče nam tudi ne preprečuje sodelovati z drugimi občinami, saj je to v naše dobro. Sodelovali smo že doslej in nobenega razloga, da ne bi tako nadaljevali,“ zatrjujejo v Sevnici.

RADIO SEVNICA

NEDELJA, 24. JANUARJA: 10.30 — Reklame in oglasi — Zgodilo se je v preteklosti — Elektro-tehna vam predstavlja — Clovek in delo — Obiskali smo kovinsko podjetje v Sevnici — Zabavna glasba — uganko — Ljudski običaji v naši občini — Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — Zaključek oddaje.

SREDA, 27. JANUARJA: 16.00 — Reklame in oglasi — Zgodilo se je v preteklosti — Iz diskoteke naših poslušalcev — Pred zborom sindikatov — Pogovarjali smo se z mladimi sinuščarji entuziasti — Venček narodnih pesmi — Zaključek oddaje.

ŠENTJANSKO-KRMELJSKI VODOVOD

Stroški podrli zamisel

Napeljava skupnega vodovoda predraga, da bi jo zmogli — Graditev vaše ceste dobro kaže

Načrti o gradnji velikega vodovoda, ki bi zajel vse vasi od Breškega prek Šentjanža, Krmelj-tja do Gabrijel, se je izjalovil. S tem se bo zaenkrat treba sprijazniti. Pred letom dni ustanovljeni gradbeni odbor se je prizadeval, da bi dobil pomoč ali posojilo, vendar se mu to ni posrečilo, saj gre za zelo velike stroške graditve, ki jih občina ne zmore.

Gradnja skupnega vodovoda bi bila koristna, vendar zaenkrat kaže, da bodo posamezne vasi s svojimi manjšimi vodovodi poskrbele za oskrbo z vodo kar same. Nedolgo tega so v vasi Hinje sosedje na svojo pest začeli akcijo, zbrali so precej prispevkov, skopali jarke in

položili cevi v dolzini poldruga kilometra; če pa jih ne bi prekinil sneg, bi vodovod dogradili že ob koncu decembra.

V nasprotju z načrtom za graditev skupnega vodovoda za vse območje pa se dobro uresničujejo zamisli o gradnji vaške ceste Brinje-Kamenško. V decembru so bila končana buldožerska dela na 1400 metrov dolgi trasi. Stroške so plačali uporabniki ceste, predvsem Birna vas. Pri zbiranju denarja je bilo nekaj težav, vendar je odbor vztrajal in bo, brž ko bo vreme dovoljevalo, dokončal cesto. Pri tem pričakuje pomoč občine, gozdnega obrata in krajevne skupnosti.

S. REPSE

Rekord dosežen

Kolektivu gostinskega podjetja HOTEL PUGLED v Kočevju se je končno izpolnila dolgoletna želja: doseči na leto 10.000 nočitev. V preteklem letu te številke niso le dosegli, ampak celo občutno presegle, saj so zabeležili kar 10.442 nočitev.

Domačini so lani prenočevali v hotelu 8312-krat, tujci pa 2130-krat. V letu 1969 so v hotelu našli 9175 nočitev (7452 domačih in 1723 tujih) ali 1267 manj kot lani.

Po tromesečjih so lani zabeležili naslednje število prenočevanj: prvo le 1671, drugo že 2394, tretje 3495 in četrto 2882. Najugodnejši lani mesec je bil oktober, ko so našli 1204 nočitev (v istem mesecu leta 1969 le 789); leta 1969 pa je bil najugodnejši mesec avgust, ko so zabeležili 1143 nočitev (v letu 1970 pa v istem mesecu 1189).

J. P.

NOČEJO ZNANJA

Osnovna šola Kočevje je s težavo organizirala dopolnilni pouk za učence, ki težje izdelujejo razrede oziroma posamezne predmete. Komaj je vodstvu šole uspelo zbrati dovolj učnega osebja, če se je zataknilo pri učencih, ki nočejo hoditi k dopolnilnemu pouku. Starši naj bi se na roditeljskih sestankih in govornih urah pogovorili z učitelji, če je njihov otrokom potreben dopolnilni pouk. Če jim je, naj zahtevajo, da bodo ta pouk obiskovali, in tudi dosežejo, da ga bodo res.

SPET JE OTROKE ZEBLO

Do pred kratkim je šolarje v novi osnovni šoli v Kočevju zeblo, ker se je spet pokvaril en izmed obeh kotlov centralne kurjave. Lani pozimi sta se pokvarila kar oba hkrati. Nujno popravilo je takrat veljalo 20.000 din, medtem ko za letošnje še niso dobili računa. Kotla centralne kurjave sta zelo slaba — take kotle so iz drugih šol že zmetali ven — in njuno vzdrževanje je zelo drago. Je že tako, da je najdražje tisto, kar se poceni kupi!

RAZLIČNE POČITNICE

Na kočevski šoli in v vseh ostalih šolah, ki imajo prosto soboto, bodo zimske počitnice od 30. januarja do 7. februarja. Otroci bodo prejeli polletna spričevala 29. januarja. Na šolah, kjer nimajo prostih sobot, pa bodo počitnice od 20. januarja do 4. februarja.

Pred volitvami

Vodstvo krajevne organizacije SZDL Stara cerkev pri Kočevju namerava v pripravah na bližnje volitve seznaniti svoje člane z dosedanjim delom in sodelovanjem z ostalimi organizacijami, zlasti s svetom krajevne skupnosti. Na konferencah bodo podrobneje razpravljali tudi o komunalnih delih. Na območju te krajevne organizacije živi preko tisoč volivcev, ki morajo v vsakodnevem življenju reševati vrsto vprašanj. — 3

DROBNE IZ KOČEVJA

KOČEVSKI PLANINCI — Planinski vestnik je v prvi letošnji številki na straneh 6 do 11 priobčil zanimiv članek Petra Vovka, dolgoletnega člana Planinskega društva Kočevje. V sestavku „V dolinici Jelenovega studenca“, ki je obogaten z lepimi slikami, je prikazal smisel planinarjenja v našem kraju in bližnji okolici. Tudi tu je planinarjenje prijetno, čeprav se zelo razlikuje od iste dejavnosti v visokih planinah. Iz tega članka šele vidimo, kaj imamo, česar druge nimajo. Premalo izkoriščamo kar nam nudi planinska postojanka pri Jelenovem studencu za Mestnim vrhom (1022 m). Priporočamo, da občani prečitajo ta članek, pa bodo drugače vrednotili delo našega Planinskega društva, ki bo praznovalo letos 20-letnico ustanovitve.

DAVKI PRED VRATI — Davčna uprava občine Kočevje je razposlala obrazce za napoved in odmero osebne dohodka od obrti in drugih dejavnosti. Rok za dostavo prijav je 31. januar. Prijavitelj pa je treba tudi

osebne dohodke, ki presegajo 25.000 din na leto.

ZAMAKANJE STREH IN ZLEBOV povzroča stanovalcem veliko nevšečnosti. Ker mraz ne popušta, se tali sneg samo ob lahkih odjugh okoli poldnega. Vendar zaradi zaledenelih zlebov voda ne odteka in ledene sveče so iz dneva v dan večje in nevarnejše. Razen tega se nabira pod kritino led, ki se zaradi toplote iz stanovanj polagoma tali in zate prične zatekati. V nevarnosti so posebno višja nadstropja in pročelja. Nastaja velika škoda.

PRVA SEJA ZA 500-LETNICO — Za proslavo 500-letnice mesta Kočevje je občinska skupščina Kočevje na seji občinskega zbora in zbora delovnih skupnosti imenovala odbor za to proslavo. V odboru, ki ga vodi predsednik občine tovarš Miro Hegler, je 26 članov, v častnem odboru za proslavo pa 12 članov. Prva delovna seja odbora je bila sklicana za pretekli ponedeljek. O poteku seje bomo še poročali.

KOČEVJSKE NOVICE

Še vedno preveč snega v Kočevju

Snega je v Kočevju veliko, denarja za njegovo odvažanje pa malo — Potrebe in možnosti so usklajene tako, da je promet po mestu otežen, vendar za silo gre — Hudo bo, če nenadoma spet zapade sneg

Čeprav je minilo že okoli 14 dni, odkar je padel zadnji sneg, Kočevje še vedno ni tako očiščeno, kot je bilo v preteklih letih. Splužena in očiščena so le redka najbolj prometna mesta oziroma ozka grla.

Ker smo dva tedna zaman upali, da bo Kočevje le očiščeno snega vsaj tako, kot je bilo v preteklih letih, smo končno potrkali na vrata nekaterih občanov, ki imajo med drugim na skrbi tudi komunalne zadeve našega mesta. Dobili smo take odgovore:

Emma Marinič, komunalna: „Sneg čistimo z mestnih ulic in pločnikov po naročilu mestne krajevne skupnosti, ki čiščenje tudi plačuje. Čiščenje poteka počasi zato, ker dobivamo počasi tudi naročila.“

Res pa je, da bi morali takoj, ko zapade sneg, očistiti vse ceste, ulice in pločnike v mestu. Le tako bi lahko brezskrbno pričakali novi sneg. Če pa zdaj zapade spet toliko snega, kot ga je ob novem letu, bomo imeli po Kočevju lahko le še kozje stezice. Ogromne količine snega, ki so zdaj zbite ob cestah, ne bi dovolile, da bi ceste in ulice splužili dovolj široko, da bi po njih lahko vozili avtomobili.

Na to pa bi morali misliti zdaj, ko je še čas, in ne potem, ko bo novi sneg že zapadel.“

Stane Potisek, načelnik oddelka za gospodarstvo in finance občinske skupščine: „Vzdrževanje mestnih cest in ulic je skupščina prepustila, skupaj z denarjem za te name, krajevni skupnosti. Strinjam se, da je treba z denarjem varčevati, vendar bi krajevna skupnost le lahko naročila malo več del. V načelu pa se seveda strinjam, da je treba uskladiti potrebe z denarnimi možnostmi.“

Stane Pintar, tajnik KS Kočevje—mesto: „Načelni sklep sveta naše krajevne skupnosti je tak, da je treba z denarjem varčevati in odpirati le, kjer je najnujnejše, se pravi tista območja mesta, ki so prometno ozko grlo.“

Krajevna skupnost je predvidela, da bo v tej zimi porabila za odvoz snega 18.000 din. Poudariti pa moramo, da sploh še ni določeno, če bomo toliko denarja s cestnega sklada tudi prejeli.

Upoštevati je tudi treba, da se v cestnem skladu zbira denar za vzdrževanje cest skozi vse leto. Če bomo pozimi porabili preveč denarja, bomo imeli pol leta na cestah luknje. Občani bi se sami zelo verjetno odločili — če bi zadevo dali na glasovanje — da je prav, če pozimi malo bolj varčujemo, čeprav hodimo po snegu. Bomo pa poleti poskrbeli, da na cestah ne bo lukenj.

Res pa je tudi, da nekateri občani zaradi neočiščenega mesta negodujejo. Ti verjetno menijo, da je denarja dovolj ali da je odvoz snega poceni. Toda vse je drago, denarja pa je malo.

Vendar bo v kratkem posebná naša komisija ponovno pregledala mesto in ugotovila, kje je treba sneg še očistiti.

J. PRIMC

Stanovanja za borce

V letu 1968 sprejeti zakon o prispevku za zgraditev stanovanj za udeležence narodnoosvobodilne vojne in v tej zvezi sprejeti predpisi občinske skupščine, so omogočili, da je lani prejelo več borcev posojila za gradnjo in popravilo hiš ter stanovanj. Čeprav je komisija uspešno in pravično reševala prošnje, je bila nemalokrat pred težavnimi nalogami, saj so bili zahtevki in potrebe po denarju znatno večji, kot so bile možnosti. S temi sredstvi in delno pomočjo občinskega društva upokojencev gradijo tudi stanovanjski stolpič v Kolodvorski ulici v Kočevju. — 3

Gostiln je premalo

V načrtu razvoja kočevske občine do letos je bilo med ostalim predvideno, da bo število zasebnih gostilničarjev občutno poraslo. Podatki ob koncu preteklega leta pa kažejo, da se predvidevanja niso popolnoma uresničila, ker je nekaj zasebnih gostilničarjev v preteklem letu odjavilo obrt, češ da ta obrt ni donosna. Hkrati pa vse kaže, da je gostišče premalo. Posamezniki kupujejo pijače v trgovskih poslovalnicah ali pri občanah, ki točijo pijače vaščanom in okoliškim prebivalcem. — 3

CENE V KOČEVJU IN RIBNICI

Pretekli ponedeljek so veljale v trgovinah s sadjem in zelenjavo v Kočevju in Ribnici naslednje maloprodajne cene:

Kočevje — Ribnica (cene v din za kg)		
krompir	1,20	1,25
sveže zelje	3,10	2,30
kislo zelje	3,30	3,40
kisla repa	3,50	2,60
ohrovt	3,60	—
cvetača	5,50	4,15
špinača	6,20	—
solata	6,00	6,00
		in 6,50
fižol v zrnju	7,80	7,70
čebula	3,60	3,65
česen	7,90	8,65
korenje	4,30	3,65
petersilj	6,50	—
rdeča pesa	2,80	2,75
paradižnik	7,00	—
jabolka	3,70	4,00
	do 3,90	—
hruške	5,70	—
grozdje	6,50	6,00
limone	4,70	4,75
pomaranče	4,10	5,00
	in 4,70	—
banane	5,60	5,70
jajca	—	—
(cena za kos)	0,95	0,90
		do 1,00

KOČEVJSKE SNEŽINKE

NITI SVEŽEGA NI BILO — Preklicati moramo trditve v prejšnjih „snežinkah“, da bodo v Kočevju jedli kruh, ki je ostal od novega leta, vse do pusta: že 10. januarja namreč ni bilo dobiti niti starega niti svežega kruha...

NESREČNA ŠIPA — Če četrtič je razbita šipa reklamne omarice kina „Jadrin“ na stavbi Računovodskega biroja. Nekdo je moral že plačati vstavljanje nove šipe. Zdaj domnevajo, da se je tistemu zdel račun prevelik in da je organiziral novo razbijanje.

SREČNI OTROCI — Najdaljša zimske počitnice imajo otroci, ki obiskujejo osnovno šolo v Vasi-Fari. Komaj zapade malo več snega, že ni plužena cesta proti Oslinici, in ker ne vozi šolski avtobus, tudi pouka ni. Sreča v nesreči pa je, da prav do Kolpske doline sežejo blagodejni vplivi južnega in toplega podnebja, zaradi česar se tu sneg prej stopi.

PREDPUSTNI POPUSTI — Takoj po novoletnih inventurah so začeli trgovci ponujati blago s predpustnim popustom, ki znaša 20 do 50 odstotkov.

KO SO ČISTILI SNEG pri kemični tovarni, so ga stresali v Rinžo sredi mesta pri cerkvi; ko so ga čistili v središču mesta, pa so ga vozili h „Komunalni“, se pravi v bližino kemične tovarne.

Šolarji na smučeh

Vendar je vprašanje, kako dolgo, ker se smučči pridno lomijo — Za nove bodo zaposlili TIS

Učenci petih razredov osnovne šole Kočevje bodo postopoma v tej zimi opravili enotedenski smučarski tečaj. Tečaji so se začeli po novem letu. Na teden se zvrstita po dva, tako da se bo do konca januarja zvrstilo vseh 7 oddelkov, ki štejejo skupno 244 učencev.

Žal ima šola zelo slabe smučči, ki se rade lomijo, razen tega jih je tudi premalo. Le redki učenci — komaj desetina — ima svoje smučči. V prometu pa niso neprestano le smučči, ampak tudi smučarski čevlji, ki jih je šola pred dvema letoma prinesel dedek Mraz. Komaj dopoldanski tečajniki smučarske čevlje sezujejo, že jih obujejo popoldanski. Vmes pa ne preteče toliko časa, da bi se čevlji vsaj osušili.

Doslej je šola vsako leto kupovala smučči. Zdaj nameravajo zaposliti za pomoč še temeljno izobraževalno skupnost. Dobre smučči so namreč drage, potrebujejo jih pa kar okoli 20 parov, če hočejo zamenjati vse, ki so izrabljene.

J. P.

Nova avtobusna postaja

Načrti letos, gradnja prihodnje leto?

Pred kratkim so v Kočevju razpravljali o prvem osnutku idejnega načrta za gradnjo nove avtobusne postaje, ki naj bi stala med sedanjo avtobusno postajo in staro (Bračičevo) šolo. Razprave so se udeležili predstavniki projektantov, komisije za varnost prometa, občinske skupščine in SAP.

Izdelavo osnutka tega načrta je naročila občinska skupščina. Za gradnjo postaje se zanima podjetje SAP, ki bo napravilo predvidoma za gradnjo postaje vlo-

go na občinsko skupščino, da bo dobilo potrebna soglasja. Iz neuradnih virov smo zvedeli, da bodo letos zbrali vso potrebno dokumentacijo za gradnjo, ki bi se nato lahko začela že v prihodnjem letu. Sedanja avtobusna postaja je premajhna že za sedanji promet, še posebej pa bo premajhna, ko bo posodobljena cesta Kočevje—Delnice, saj bo potem proti morju po njej prav gotovo vozilo precej več avtobusov.

J. P.

To njeno vlogo naj bi pričeli uresničevati takoj, zlasti pa v pripravah za izvedbo letošnjih volitev vodstev krajevnih organizacij in občinske konference SZDL. Sklenili so, da bo pred konfe-

rencami krajevnih organizacij SZDL 6. seja občinske konference, na kateri bodo med ostalim razpravljali o osnutku spremembe in dopolnitve pravil te organizacije. Po sedanjem predlogu naj bi sestavljali stalni del občinske konference SZDL 58 članov, 30 članov bi izvolili v 17 krajevnih organizacijah SZDL, 18 članov v delovnih organizacijah in 10 članov v družbenih organizacijah in društvih. Te volitve bodo izvedli po delegatskem sistemu.

Razprava o pokrajinskem tedniku Dolenjski list je pokazala, da ima to glasilo pomembno vlogo pri informiranju prebivalcev v občini. Tudi o vsebini ni bilo posebnih pripomb, prav pa bi bilo, da bi v tem glasilu sodelovali v večji meri tudi predstavniki delovnih in družbeno-političnih organizacij, saj bi lahko s skupnimi naporji še izboljšali „kočevsko stran“. Člani izvršnega odbora so se zavzeli, da je treba zagotoviti potrebna sredstva za redno izhajanje tega glasila. Po njihovem predlogu naj bi letos zagotovili v občinskem proračunu za te namene najmanj 40.000 din. — 3

Tri metre in več dolge ledene sveče vise s streh stolpičev na Prijateljstevem trgu v Ribnici ter ogrožajo življenje otrok in odraslih. (Foto: Drago Mohar)

Nad tri metre dolge sveče

Nastajajo nevarne ledene sveče na nekaterih strehah zaradi napak arhitektov?

Te dni smo pričali skoraj neverjetnemu pojavu. Nad tri metre dolge ledene sveče vise s streh stolpnice na Prijateljstevem trgu v Ribnici. Pravijo, da je to zelo pogost pojav v hišah, ki imajo centralno kurjavo oziroma na podstrešju zbiralnice, tople vode. Zbiralniki ogrevajo tudi podstrešje in povzročajo topljenje snega na strehi. Voda odteka preko žlebov in po prirodnih zakonih se ustvarjajo ledeni svečniki.

Kaže, da je temu pojavu vzrok različna toplota na podstrešju in na strehi. Kjer so to temperaturo vsaj približno izenačili, nimajo več teh tegob in tudi nevarnosti ni, da bi ledena

sveča padla komu na glavo in ga poškodovala ali celo ubila.

Mogoče ne bi bilo odveč, če bi o tem razmislili tudi arhitekti in že ob gradnji poskrbeli, da na stavbah s centralno kurjavo ne bi nastajale take sveče, ki ogrožajo zdravje in življenje vsakega, ki hoši pod njimi.

Ribnica noče denarja

Neki obrtnik je 3. novembra lani pismeno zaprosil davčno upravo občine Ribnica, naj mu sporoči, če imajo v občini uveden samoprihodek in v kakšni višini. Obrtnik je iz sosednje občine in je vprašal zato, ker je zaposlil pomočnico, ki je doma iz ribniške občine. To je storil tudi v dobri veri, da bo prišel revni ribniški občini vsak dinar prav. Vendar se je ušel. Odkar je ribniška občina skozi šivankino uho ušla iz kroga nerazvitih slovenskih občin, kaže, da ne sprejema več nikakršnih „miloščin“. Vsaj tako sklepa ta obrtnik zato, ker na svoje laniško pismeno vprašanje še ni prejel odgovora.

ODBOR ZA PROSLAVE

Letos bo v naši domovini vrsta proslav v počastitev 30-letnice oboroženega upora proti okupatorju. Takšna proslava bo poleti tudi v ribniški občini. Prav tako bo proslava v počastitev 30-letnice ustanovitve JLA, 10-letnice Ribniškega festivala in še nekatere druge. Ker bo z organizacijo precej dela, je bil imenovan pri občinski konferenci SZDL 15-članski odbor za proslave.

ZAKAJ TAKO?

Prepočasi ga kidajo

Čeprav je zadnji sneg zapadel že okoli novega leta, je bila Ribnica sredi preteklega tedna še vedno polna snega. Še najbolj je bila podobna naselju kakšne znanstvene ekspedicije na Antarktiki.

Za silo prevozna je bila le glavna cesta, stranske pa so predstavljale pravo past za osebne avtomobile: noter si še nekoliko prišel, ven pa sploh ne ali z veliko težavo.

Ribniška KOMUNALA ni dobila iz tujine naročenega najsodobnejšega avta za zimsko službo s priključki, ker je uvoz „zamrznil“. Starih strojev pa tudi ni pripravila, ker je računala, da bo dobila v tujini naročeni kamion.

Tudi krajevna skupnost in občinska skupščina se nista spomnili, da bi zaradi izred-

nih snežnih padavin organizirali obvezno čiščenje snega, se pravi, da bi mobilizirali „vse, kar leze in gre“. Take mobilizacije so v nekaterih drugih krajih letos in tudi v preteklih letih že organizirali, in to kljub temu, da so imeli opremo za čiščenje snega, v Ribnici je pa skoraj ni.

In vendar se počasi vse obrača na bolje. Če so odpovedale družbene delovne organizacije, je priskočil na srečo na pomoč zasebnik s traktorjem in s priključkom za nakladanje snega. Je že tako, kot kritizirajo s snegom zasuti Ribničani, „da je zasebni traktor v redu, ker bi sicer zasebnik zmrznil, pri podjetjih je pa vse defektno“.

P-c

Če pri ribniški KOMUNALI odreče zimska služba, pride prav zasebni traktor z nakladalcem. Šele pretekli teden so v Ribnici začeli malo resneje odstranjevati sneg. (Foto: Drago Mohar)

ALI RES NISMO DOVOLJ ZRELI,

da bi sami urejali svoje zadeve?

Večina Ribničanov bi rada vse, plačala pa ne bi niti dinarja — Vendar odvoz smeti, asfalt, otroška igrišča in drugo ni zastoj

Zbor volivcev v Ribnici, ki ga je sklicala občinska skupščina oktobra lani, ni bil sklepčen kot že mnogi dotlej. Na njem bi občani lahko izvedeli podrobnosti o izvajanju sklepov zadnjega zbora volivcev, sklepov sveta krajevne skupnosti in sklepov občinske skupščine.

Velika večina volivcev se sedaj sprašuje, kdo je dal soglasje in sprejel odlok o povišanju prispevka za urejanje mestnega zemljišča, o uvedbi prispevka za odvoz smeti itd.

Občani so že nekaj let opozarjali na nered pri odvažanju smeti, na dovoznih poteh na smetišča in na smetišču pri Pickovi ogradi. Komunalno podjetje je zato kupilo avto za odvoz smeti in predpisalo v skladu s predpisi prispevke občanom.

Toda ko je prišel v hišo inkasant, nekateri občani niso hoteli plačati, češ da imajo svoje smetiščne jame ali pa celo brez obrazložitve. Zanimivo je, da se izmika plačilo prispevka za odvoz smeti tudi nekateri vodilni turistični delavci. Nihče pa

se ne vpraša, kdo naj plačuje urejanje smetišča v bližini Ribnice, kamor bodo mogli odvažati smeti iz svojih smetiščnih jam. Najbrž nameravajo tudi v prihodnje odmetati smeti ob poteh, v potok Bistrico in ob cestah, kadar se peljejo na izlet. Vsi, ki so plačali svoj delež, predlagajo Komunalni, naj proti občanom, ki zavračajo plačilo prispevka za odvoz smeti, odločno postopajo.

Tudi urejeno Ribnico z asfal-

tiranimi ulicami in otroško igrišče bi radi imeli nekateri, ne da bi prispevali denar v sklad za urejanje mestnega zemljišča. Upravni organi zavračajo z izdajo seznamov, da bi pobiranje prispevka pospešili. Ta naloga se je po nepotrebnem zadržala v upravnih organih skupščine Ribnica. Če bi svet krajevne skupnosti in upravni odbor sklada bolje usmerila trošenje tega denarja, bi tudi zbiranje prispevka marsikomu pomenilo prispevek za urejanje kraja. Tudi za opravljanje te naloge bo potrebno čimprej organizirati delo v svetu krajevne skupnosti.

rg-

Brez denarja ni programa!

Ribničani še niso sklenili pogodbe za izdelavo dolgoročnega programa razvoja občine — Ugotovili so, da je ta študija draga

V ribniški občini narašča vse bolj potreba po izdelavi dolgoročnega programa razvoja delovnih organizacij in občine. Brez takega programa si težko zamisljamo razvoj gospodarstva in drugih dejavnosti v občini v prihodnjih letih.

Občinska skupščina si prizadeva, da bi čimprej začeli delati program, vendar do sklenitve pogodbe za izdelavo še ni prišlo. Taka študija precej stane. Ribničani pa so varčni ljudje. Ena izmed ponudb za izdelavo vsega potrebnega gradiva se je glasila na 1.450.000 din. Delovne organizacije s skupščino in družbeno-političnimi organizacijami ugotavljajo, da je razvojni program potreben, takoj zatem pa začno seveda bolj ali manj tarnati zaradi stroškov.

Nekaj je gotovo: z izdelavo razvojnega programa bo treba začeti, čeprav v začetku v

manjšem obsegu, ki bo dosegljiv žepu gospodarskih organizacij. Tako nekako se je glasil sklep posveta predstavnikov nekaterih delovnih organizacij, občinske skupščine in družbenopolitičnih organizacij 11. januarja v Ribnici. Na tem informativnem sestanku so se tudi dogovorili, da bo v kratkem širši posvet, na katerem se bodo pogovarjali o vseh vprašanih v zvezi z izdelavo dolgoročnega programa razvoja občine ter o nekaterih drugih zadevah.

r

ORTNEŠKI POROČEVALEC

NAS VSAKDANJI KRUH — Potrošniki pravijo, da je bil ljubljanski kruh dosti boljše, kot je novi iz Kočevja. Tudi dostava kruha v Ortneš se ne teče, kot bi morala. Za soboto prosijo „kruhoborce“, da bi bila dostava čimbolj zgodna. Zdjaj so primeri, ko morajo gospodinjice čakati na kruh tudi do 12. ure. Vsekakor pa je treba izboljšati tudi kakovost kruha!

POLJANCI SO ZEJNI — Vaščani Velikih Poljan ostajajo kljub številnim dogovarjanjem in načrtom še vedno odvisni od domačih vodnjakov. Zato bo treba v novem letu obnoviti stari cevovod in povečati zajetje ali pa poiskati nove studence. Brez samoprispevka najbrž ne bo šlo.

VAŠKA KOMUNALA NA DELU — Občinska KOMUNALA je letos povsem odpovedala, zato so morale poprijeti vaške, da so vsaj za sile uredile glavna pota. Domačini pa so poskrbeli za pota od sosed do so-

seda. Grmada pa je ostala zasuta in neobiskana. Slemenci zaradi občinske komunale zelo negodujejo, saj so ostali zaradi neizplunjenih cest odrezani od sveta.

KORISTNO PREDAVANJE — 9. januarja je bilo v Ortneku predavanje o vseživljenski obrambi, ki je bilo zelo dobro obiskano. Predavatelj je v lepi in razumljivi besedi pojasnil našim občanom pomembnost samobrambe. Zadnja vojna nas je krepko izučila, koliko lahko vsak posameznik — kaj šele skupnost — prispeva v boju proti sovražniku.

STALNA RAZSTAVA NARAVE IN PULJSKA MLADINA — Ortneška pokrajina ni lepa le poleti, ampak tudi pozimi. Kmalu bo prišla sem spet mladina iz Pulja in okolice, ki se veseli zimskih počitnic v Ortneku in sankanja in smučanja. Lani so bili zaradi muhaste zime za to veselje prikrajšani, letos pa je dovolj snega.

V. P.

REŠETO

RADIO LJUBLJANA

VSAK DAN; poročila ob 5.00, 6.00, 7.00, 8.00, 10.00, 11.00, 12.00, 15.00, 18.00, 19.30 in ob 22.00. Pisan glasbeni spored od 4.30 do 8.00.

PETEK, 22. JANUARJA: 8.10 Operna matineja - 9.35 Slovenske narodne v priredbi Emila Adamiča - 10.15 Pri vas doma - 11.00 Poročila - Turistični napotki za tuje goste - 12.30 Kmetijski nasveti - inž. Zvonke Miklič: Tehnično izobraževanje v posebnih težavah - 12.40 Po domače - 13.30 Priporočajo vam... 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - 15.30 Napotki za turiste - 16.00 „Vrtljak“ - 17.10 Človek in zdravje - 18.50 Ogledalo našega časa - 19.00 Lahko noč, otroci! - 19.15 Minute z ansambli Vilija Petriča - 20.00 „Naj narodi pojo...“ - 20.30 „Top pops“ - 21.15 Oddaja o morju in pomorščakih.

SOBOTA, 23. JANUARJA: 8.10 Glasbena matineja - 9.05 Pionirski tednik - 10.15 Pri vas doma - 11.00 Poročila - Turistični napotki za tuje goste - 12.30 Kmetijski nasveti - inž. Jože Čuden: Dohodek v kmečkih gospodarstvih in delo pospeševalca - 12.40 Poje tenorist Miro Brajnik - 13.30 Priporočajo vam... 14.30 Z ansambli domačih napevov - 15.30 Glasbeni intermezzo - 16.00 „Vrtljak“ - 16.40 Dobimo se ob isti uri - 17.10 Grete v kino - 18.45 S knjižnega trga - 19.00 Lahko noč, otroci! - 19.15 Minute z ansambli Rudija Bardorferja - 20.00 Spoznavajmo svet in domovino - 21.15 Parada zabavne glasbe - 22.15 Besede in zvoki iz logov domačih.

NEDELJA, 24. JANUARJA: 6.00 do 8.00 Dobro jutro! - 8.05 Radijska igra za otroke - Holger Sandig: „Sedem škodelic čaja“ - 9.50 Srečanje v studiu 14 - 10.05 Se pomnite, tovariši... Daljnosežni sklepi V. konference - 10.25 Pesmi borbe in dela - 10.45 do 13.00 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - 11.00 Poročila - Turistični napotki za tuje goste - 11.50 Pogovor s poslušalci - 13.30 Nedeljska reportaža - 13.50 Z domačimi ansambli - 14.50 Godala v ritmu - 17.05 Iz opernega sveta - 17.30 Radijska igra - Heinrich von Kleist: „Razbiti vrč“ - 19.00 Lahko noč, otroci! - 19.15 Glasbene razglednice - 20.00 „V nedeljo zvečer“ - 22.20 Zaplešite z nami.

PONEDELJEK, 25. JANUARJA: 8.10 Glasbena matineja - 9.05 Pisan svet pravljic in zgodb - 9.40 S pevca Jozice Svete in Rafkom Irgoličem - 10.15 Pri vas doma - 11.00 Poročila - Turistični napotki za tuje goste - 12.30 Kmetijski nasveti - inž. Ivan Juvan: Gozdni pasovi za zaščito kmetijskih zemljišč pri nas in po svetu - 12.40 Igrajo holandske pihalne godbe - 13.30 Priporočajo vam... 14.10 Iz del mojstrov lahke glasbe - 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo

- 15.30 Glasbeni intermezzo - 16.00 „Vrtljak“ - 17.10 Ponedeljkovo glasbeno popoldne - 18.15 „Signali“ - 19.00 Lahko noč, otroci! - 19.15 Minute s kvintetom bratov Avsenik - 20.00 Hans Werner Henze: Elegija za mlade ljubimce. Boris Blacher: Abstraktna opera št. 1 - 22.15 Za ljubitelje jazza.

TOREK, 26. JANUARJA: 8.10 Glasbena matineja - 9.05 Za solarje - Kozlovska sodba o Višnji gori - 10.15 Pri vas doma - 11.00 Poročila - Turistični napotki za tuje goste - 12.30 Kmetijski nasveti - inž. Boris Beloglavec: Izkušnje pri obnovi vinogradov v zasebnem kmetijstvu na Stajerskem - 12.40 Melodije s filmskega platna - 13.30 Priporočajo vam... 14.30 Z orkestrom Mario Ruiz Amengol - 15.30 Glasbeni intermezzo - 16.00 „Vrtljak“ - 17.10 Popoldanski simfonični koncert - 18.15 V torek na svidenje! - 19.00 Lahko noč, otroci! - 19.15 Minute s triom Avgusta Stanka - 20.00 Prodajalna melodij - 21.30 Lahka glasba - 22.15 Pol-druge stoletje nemškega samospeva.

SREDA, 27. JANUARJA: 8.10 Operna matineja - 9.05 Nenavadni pogovori - 10.15 Pri vas doma - 11.00 Poročila - Turistični napotki za tuje goste - 12.30 Kmetijski nasveti - inž. Tone Simončič: Najpogostejše pomanjkljivosti pri reji živine - 12.40 Zvoki iz glasbenih revij - 13.30 Priporočajo vam... 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - 15.30 Glasbeni intermezzo - 16.00 „Vrtljak“ - 17.10 Jezikovni pogovori - 18.15 Giuseppe Verdi: uvertura in 1. dejanje opere „Moč usode“ - 19.00 Lahko noč, otroci! - 19.15 Glasbene razglednice - 20.00 „Glasbeni večeri RTV Ljubljana“ - 22.15 S festivalov jazza.

ČETRTEK, 28. JANUARJA: 8.10 Glasbena matineja - 9.05 S pevci: Eldo Viler, Arsenom Dedičem, Marjano Deržaj in Kornijem - 10.15 Pri vas doma - 11.00 Poročila - Turistični napotki za tuje goste - 12.30 Kmetijski nasveti - inž. Marko Mikoš: Možnosti za praktično ocenjevanje zemljišč v Sloveniji - 12.40 V ritmu korčaric - 13.30 Priporočajo vam... 14.10 Pesem iz mladih grl - 15.30 Glasbeni intermezzo - 16.00 „Vrtljak“ - 17.10 Koncert po željah poslušalcev - 18.45 Kulturna kronika - 19.00 Lahko noč, otroci! - 19.15 Minute z ansambli Jožeta Kampeča - 20.00 Četrtek večer domačih pesmi in napevov - 21.40 Glasbeni nokturno - 22.15 Iz opusov Slavka Osterca in Josipa Slavenškega.

Oglase

za tekoči teden, ki naj bi bili v okvirih, naročate najkasneje do ponedeljka opoldne! Zaradi spremenjenega urnika v tiskarni moramo uokvirjene oglase zaključevati prej kot do zdaj. Vodstva delovnih organizacij, ustanov in uradov prosimo da upoštevajo gornje navodilo.

UPRAVA LISTA

TELEVIZIJSKI SPORED

PETEK, 22. JANUARJA: 16.40 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plešivec do 16.55) (Beograd) - 17.45 A. Lindgren: Erazem in potepuh - III. del (Ljubljana) - 18.15 Obzornik (Lj) - 18.30 Glasbeni dnevnik (Bgd) - 19.00 Zakaj? - dokumentarno feljtonsko oddaja (Lj) - 19.50 Cik-cak (Lj) - 20.00 TV dnevnik (Lj) - 20.35 3-2-1 (Lj) - 20.35 Izkažimo se - quiz TV Zagreb (Zgb) - 21.45 Nepremagljivi - serijski film (Lj) - 22.35 Poročila (Lj).

SOBOTA, 23. JANUARJA: 12.55 Kitzbuehel: Smuk za ženske - prenos do 14.30 (EVR) - 16.40 Obzornik (Lj) - 16.55 Po domače s tremi ansambli (Lj) - 17.20

Ivanhoe - serijski film (Lj) - 17.45 Državno prvenstvo v košarki - srečanje Oriolik : CZ (Bgd) - 18.30 Mozaik (Lj) - 18.40 Nadaljevanje košarkarskega prenosa (Bgd) - 19.20 S kamero po svetu: Veliki Zoo (Lj).

NEDELJA, 24. JANUARJA: 9.15 Po domače s folklornim ansambli „Nagelj“ iz Kanade (Lj) - 9.35 Otroška matineja: Čarobna piščalka, Svet v katerem živimo (Lj) - 10.25 Kitzbuehel: Slalom za moške - nadaljevanje (EVR - Lj) - 14.30 TV kazipot (Lj) - Športno popoldne - 17.55 Erazem in potepuh - III. del (Lj) - 18.30 Mestece Peyton - serijski film (Lj) - 19.45 Cik-cak (Lj) - 20.00 TV dnevnik (Lj) - 20.35 3-2-1 (Lj) - 20.35 Levičarji - humoreska (Bgd) - 21.20 Videofon (Zgb) - 21.35 Sportni pregled (Bgd) - 22.05 Poročila (Lj).

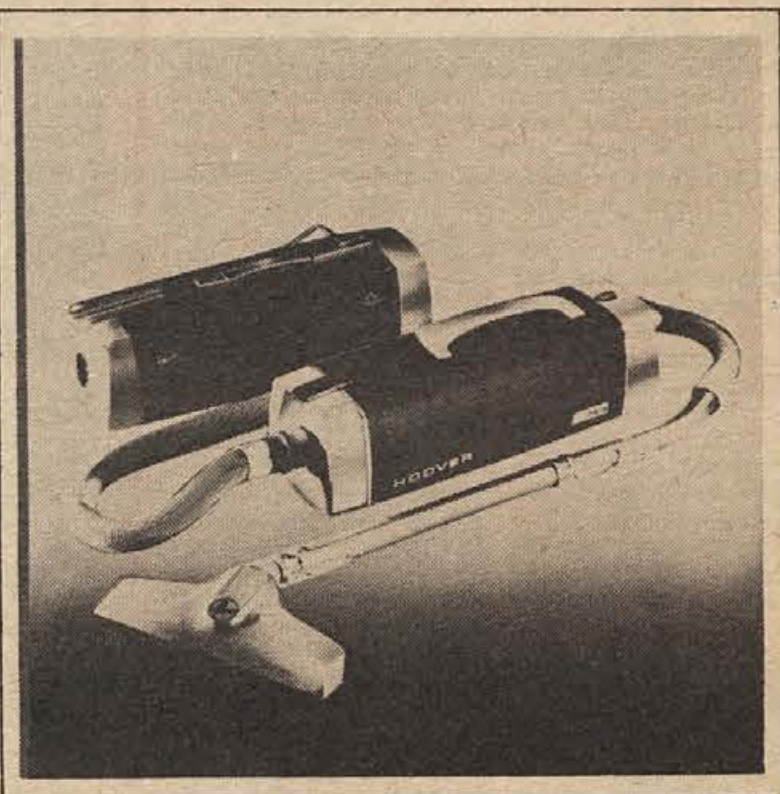
PONEDELJEK, 25. JANUARJA: 16.45 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plešivec do 17.00) (Bgd) - 18.00 Risanka (Lj) - 18.15 Obzornik (Lj) - 18.30 Razgledi po filmskem svetu: Asta Nielsen (Lj) - 19.00 Mozaik (Lj) - 19.05 Maksimeter - zabavno-glasbena oddaja (Bgd) - 19.50 Cik-cak (Lj) - 20.00 TV dnevnik (Lj) - 20.25 3-2-1 (Lj) - 20.35 Pera Todorovič: „Hajdukovanje“ - drama TV Beograd (Lj) - 20.35 Osamljeni, reportaža (Lj) - Poročila (Lj).

TOREK, 26. JANUARJA: 16.45 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plešivec do 17.00) (Bgd) - 17.50 Slikarske norčije hroščka Prismodka - II. del (Lj) - 18.15 Obzornik (Lj) - 18.30 Nana Mouskouri - I. del (Lj) - 19.00 Mozaik (Lj) - 19.05 Radio-amaterji in vseljudska obramba (Lj) - 19.30 Vzgoja za življenje v dvoje (Lj) - 19.40 Preverjanje pravičnosti besed v kontekstu (Lj) - 19.50 Cik-cak (Lj) - 20.00 TV dnevnik (Lj) - 20.25 3-2-1 (Lj) - 20.35 Film meseca: Antonio das mortas (brazilski) (Lj) - 22.10 Nokturno: kvartet harf iz Moskve (Lj) - 22.25 Poročila (Lj).

SREDA, 27. JANUARJA: 17.05 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plešivec do 17.30) (Bgd) - 17.55 Čarobna piščalka, serijski film (Lj) - 18.15 Obzornik (Lj) - 18.30 Glasba za staro in mlado (Bgd) - 19.00 Mozaik (Lj) - 19.05 Naš ekran (Lj) - 19.20 Na sedmi stazi (Lj) - 19.45 Cik-cak (Lj) - 20.00 TV dnevnik (Lj) - 20.35 3-2-1 (Lj) - 20.45 Teh naših petdeset let: Leto 1944 (Lj) - 22.00 Gospod z rožami, film, serija VOS (Lj) - 22.20 Poročila (Lj).

ČETRTEK, 28. JANUARJA: 16.45 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plešivec (Bgd) - 17.45 Čudežni čopci, pravljica (Lj) - 17.55 A. Prokofjev: Peter in volk (Lj) - 18.15 Obzornik (Lj) - 18.30 Svet, v katerem živimo, film (Lj) - 19.00 Mozaik (Lj) - 19.05 Enkrat v tednu (Lj) - 19.20 Vse življenje v letu dni (Bgd) - 19.50 Cik-cak (Lj) - 20.00 TV dnevnik (Lj) - 20.25 3-2-1 (Lj) - 20.35 S. Maugham: Svetovljanka - nadaljevanje (Lj) - 21.25 Kulturne diagonale (Lj) - 22.05 Karavan vam predstavlja: P. I. Čajkovski: Koncert za klavir in orkester št. 1 v B-molu (Lj) - 22.45 Poročila (Lj).

Iskra Commerce

TO SO SESALNIKI ISKRA-HOOVER — TRENUTNO NAJBOLJ VSESTRANSKI ČISTILCI!

Univerzalne sesalnike ISKRA-HOOVER lahko uporabljamo za čiščenje tal, preprog, karnis, zaves; za čiščenje vseh težko dostopnih kotičkov in špranj v stanovanju.

Idealno oblikovani sesalniki so nepogrešljivi gospodinj-ski pripomočki z izredno močnim in tihim motorjem ter veliko sesalno močjo.

PRI DBH NALOŽENE DEVIZE SO VREDNE VEČ!

- Vaši prihranki, devize doma niso na varnem. Na deviznem računu pri DOLENJSKI BANKI IN HRANILNICI pa se jim ne more kaj zgoditi. Se več, dobili boste obresti!
- Pred potovanjem ali pred odhodom na delo v inozemstvo ne pozabite odpreti devizni račun, na katerega boste vlagali svoje prihranke.
- Devizni račun lahko odprete tudi s pismom iz inozemstva.
- Prihranke na deviznem računu lahko namensko varčujete za novo hišo, stanovanje in drugo.
- Za denar na deviznih računih in njegovo prosto uporabo jamči država.
- Dvigi in pologi ter nakazila deviz so mogoči v vsakem času, v neomejenem znesku.
- S prihranki na vašem deviznem računu lahko razpolagajo tudi vaši najožji sorodniki, če jih pooblastite.

UGODNE OBRETI: brez odpovednega roka 6 % (5.5 % v devizah in 0.5 % v dinarjih), z odpovednim rokom nad 12 mesecev: 7.5 % v devizah. Devizni račun lahko odprete pri naših poslovnih enotah v Krškem, Metliki in Trebnjem, kjer dobite tudi devize na polni list za službena in zasebna potovanja v inozemstvo.

TAJNOST DEVIZNIH RAČUNOV JE Z ZAKONOM ZAJAMČENA

DOLENJSKA BANKA
IN HRANILNICA NOVO MESTO

s podružnico v Krškem in ekspoziturama
v Metliki in Trebnjem

Pismonoša je odpiral pisma

V minulem letu je več Novomeščanov zamen pričakovalo pisma, ki so jim jih pošiljali sorodniki, prijatelji in znanci iz tujine. Na novomeško pošto so pošiljke prispеле, nato pa kot bi izginile. Pri-tožbe ljudi so se začele množiti, zato so začeli zadevo raziskovati.

V začetku aprila je Z. K. izročila v Brslinu pismo pismonoši J. G. za neko Marijo Vidovič. V pismu je bilo 20 din in tablete proti glavobolu. Pisma naslovnica ni nikoli dobila.

10. julija je prišlo za Filipa Steklasa pismo iz Kanade, vendar ga Novomeščan ni dobil. Čez štiri dni je prišlo iz zamejstva pismo za Vido Avbar, ki pa

oceana poslali Vidi Potočar.

Naposled je prišel 15. decembra na novomeško pošto Radoslav Jevtič, češ da so mu 16. novembra iz Milutinovca poslali 690 din, vendar denarja ni dobil.

Za nepoštena dejanja so osu-mili pismonošo J. G. in uvedli zoper njega preiskavo. J. G., ki je sicer še mladoletnik, je priznal, da je pisma zadržal. Med drugim je tudi navedel, da je 690 din vzel zato, da je pokr-il primanjkljaj, ki mu je nastal pri pobiranju časopisne naročnine.

ZAHVALA

Po dolgi in mučni bolezni nas je za vedno zapustila naša ljuba žena, mama, stara mama, sestra in teta

TEREZIJA DRENOVEC, roj. KLEVIŠAR
iz Novega mesta

Zahvaljujemo se vsem, ki so z nami sočustvovali, nam ustno ali pismeno izrazili sožalje ter pokojnici poklonili toliko lepih vencev in cvetja. Hvala za trud vsem zdravnikom in bolniškim sestram pljučnega oddelka bolnice Novo mesto, ki so pokojnici lajšali bolečine v težki bolezni. Posebno se zahvaljujemo primariju dr. Smrečniku. Prisrčna hvala pevcem in tov. Mrzu za poslovilne besede, godbi, Društvu upokojencev, PTT podjetju, sindikatu, Mehanični delavnici in elektro delavnici SGP PIONIR, stanoval-cem bloka Nad mlino 44 in stanovalcem bloka v Kristanovi 10. Iskrena hvala vsem, ki so pokojnico spremljali ob zadnjem slovesu.

Zaljubljeni: mož Mirko, hčerke Danica z družino, sinovi: Cveto in Marjan z družinami in Lado, sestra Minka z družino, bratje Janez, Franc, Tone z družinami in Jože ter drugo sorodstvo

Novo mesto, Grosuplje, Novi Sad, Ljubljana, Šibenik

ZAHVALA

Ob težki in nenadomestljivi izgubi našega ljubljeneega moža, očeta, sina in brata

MIHAELA UDOVČA
iz Stopič

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, znan-cem in sosedom, ki so z nami sočustvovali ob težkem udarcu usode. Prisrčna hvala za izrečeno sožalje, poklo-njeno cvetje in vence ter vsem, ki so dragega pokojnika v tako velikem številu spremili na zadnji poti. Posebna zahvala kolektivu NOVOTEKSA za izkazano sočutje, po-zrtvovalnost in pomoč, častiti duhovščini in govorniku za poslovilne besede ter pevcem za ganljive pesmi. Vsem ponovno naša iskrena zahvala!

Neutolazljivi: žena Marica, hčerka Andrejka, sinček Mihec, mama, ata, sestra Stelka, brata Jože in Slavko z družinami, brat Martin in drugi sorodniki

So besede, ki vežejo rodove

Pogovor s profesorico Marijo Zorkovo iz Brežic bo prikazal le tisti del njenega udejstvovanja, ki ni obseženo v učnih dolžnostih in ki ji vzame številne proste ure. Prej jih še nikoli ni štela, v tem šolskem letu pa si jih (po naročilu) beleži in jih je naštel že več kot sto. Mlada profesorica slovenskega jezika in književnosti vodi na gimnaziji dramski, literarni in recitacijski krožek.

— Že več let zapovrstjo spremljam javne odrske nastope gimnazijcev v Brežicah in ni mi ušlo, da so plod vašega mentorstva, vaše prizadevanosti. Zvedela sem tudi, da so se dijaki te dni z večerom orientalske lirike uspešno predstavili celjskemu občinstvu. To je gotovo priznanje zanje in za vas.

— Izbor med najboljšo skupino nas je močno presenetil. Na razpis centralnega komiteja Zveze mladine in

Zveze kulturno-prosvetnih organizacij za „Našo besedo 70“ smo se prijavi brez posebnih ambicij. Komisija si je ogledala naš nastop, s katerim smo počastili 25-letnico gimnazije, toda tedaj se sploh ni oglašila. Med 30 prireditvami nas je uvrstila med sedem najuspešnejših, za prikaz na zaključni reviji.

— Kako nastaja vaš repertoar dramskih uprizoritev? Izbirate dela sami ali upoštevate tudi želje mladih?

— Dramska dela tehtamo skupaj, recitate izbiram sama. Pri dramskih uprizoritvah moramo paziti na to, da so kostumi in scena čim bolj poceni, saj si za te stvari ne moremo dovoliti večjih izdatkov. Za dijake je privlačnejša snov iz sodobnosti in tudi med občinstvom ima več odmeva.

— Katera imena iz dramatike ste do sedaj predstavili na odru?

— Igrali smo Držica, Moliera, Štefana, Nušica in Camolettija. Letos pripravljamo dve igri: Camolettijev „Boeing — Boeing“ in

„Etienne“ Jacquesa Devala. S prvo bomo nastopili kmalu po polletju, z drugo ob koncu šolskega leta. Vaje imamo dvakrat ali trikrat na teden, tudi ob sobotah, ki so proste. Ker je v šoli tedaj mrzlo, smo se zadnjikrat sestali kar pri meni doma.

— Kateri izmed dosedanjih nastopov vam je prinesel največ zadovoljstva?

— Najbolj mi je ugajal lanski Kuntnerjev recital. Pripravila sem ga z zrejšimi dijaki iz četrtega letnika, medtem ko imam letos v recitacijski skupini skoraj same začetnike iz prvega in drugega razreda. Prijavilo se jih je 27, da sem jih morala razdeliti v dve skupini. Z eno pripravljamo večer ruske poezije (Puškina), z drugo večer ljubzenske lirike (Ade Škerlove).

— Kaj pa literarni krožek?

— Tudi ta sodi v moj delokrog. V njem je devet dijakov. Izdati nameravamo tri številke glasila „Besede“. To je pogoj za sodelovanje pri tekmovanju za „Zlato prtič“, ki ga je razpisala „Mladina“. Prva številka bo prišla na svetlo januarja.

— Z mladimi ste veliko skupaj, zato tem laže izrečete sodbo o njih. Se vam zdi, da zapuščajo šolo kot zreli ljudje, sposobni, da se brez kompleksov spoprimejo z življenjem?

— Ne vsi, ker so zelo različni, toda nasploh jih premalo poznamo. Dijaki veliko razmišljajo in veliko tega povedo, če je kdo pripravljen delati z njimi. Ni jim toliko za nastopanje in končno predstavo, s katero se pokažejo na odru. Veliko več jim je do tega, da se zbiramo, pripravljamo in razglabljamo, užitek ob tem, ko se vživijo v tekste, pa je tudi posebno odkritje. Dijaki iz krožkov tudi v razredu drugače sodelujejo, čutijo se bolj odgovorne in jih je sram, če ne znajo. Z njimi se toliko ukvarjam predvsem zaradi lažjega dela v razredu in ni mi žal časa, ki ga po pouku prebijemo skupaj.

JOŽICA TEPPEY

Član Slovenskega okteta Tone Kozlevčar je dolgoletnemu pleterskemu priorju dr. Josipu Edgarju Leopoldu-Lavovu čestital ob pomembnem jubileju in mu izročil sliko s portreti vseh članov okteta (na sliki) Foto: S. Dokl

90 LET PRIORJA JOSIPA DR. EDGARJA LEOPOLDA — LAVOVA

Visok jubilej plemenitega človeka

Ob visokem jubileju bivšega pleterskega priorja so se ga spomnili tudi borci Gorjanskega bataljona, ki jim je slavljenec veliko pomagal — Pri slovesnosti je pel tudi Slovenski oktet

V nedeljo, 17. januarja, je slavil 90-letnico rojstva dolgoletni pleterski prior dr. Josip Edgar Leopold-Lavov. Ob visokem jubileju se ga s posebnim spoštovanjem spominjajo vsi, ki so se med vojno in po njej srečavali s to pomembno osebnostjo. Pleterski samostan je s priorjem na čelu vseskozi deloval z narodnoosvobodilnim gibanjem in ga vsestransko podpiral. V najhujših letih se je slavljenec izkazal kot velik človek, pogumen, odločen, prežet z veliko ljubeznijo do svojega naroda, z njim je živel in trpel. Ostal je zvest svojim naprednim idejam, zaradi katerih je tudi veliko pretrpel.

V petek, 15. januarja so v Pleterskem člani nekdanjega odbora Gorjanskega bataljona jubilaru pripravili lepo sloves-

nost. O življenjski poti slavljenca je govoril Jože Penca-Dečko, ki je med drugim povedal tudi tole: „Vaša odločitev ni postavljala na kocko samo vaše osebne usode, marveč tudi interese ustanove, za katero ste bili odgovorni. Vam je bilo že tedaj jasno, da med duhovnim in posvetnim v modernem času ni čvrste ločnice in da sta dialog in obojestransko upoštevanje tisto, kar zahteva bodočnost. Razvoj od tedaj do danes, kljub vsem krčem in pretresom, potrjuje pravilnost vaših stališč. Vedno bolj se uveljavlja spoznanje, da dejavniki zgodovinskega dogajanja ne morejo biti samo od včeraj ali samo od danes, marveč da je lahko samo povezava dobrega od včeraj z dobrim od danes tisto, kar vodi k napredku vsega človeštva.“

Slavnosti je dal še poseben

poudarek Slovenski oktet, ki je 90-letniku posvetil koncert izbranih pesmi. Ob tej priložnosti je slavljenec dobil tudi več lepih daril, ki so skromno povračilo za vse tisto, kar je veliki človek daroval svojemu narodu.

S. DOKL

Dva izmed letošnjih modelov Labodove kolekcije. Posebnost predstavlja nova tkanina in kroj z nabranimi rokavi nad manšetami (Foto: Mirko Vesel)

DOLENJSKI LIST

USTANOVITELJI IN IZDAJATELJI: občinske konference SZDL Brežice, Črnomelj, Kočevje, Krško, Metlika, Novo mesto, Ribnica, Sevnica in Trebnje.

IZDAJATELJSKI SVET: Franc Beg, Viktor Dragoš, inž. Janez Gačnik, Janez Gartner (predsednik sveta), Tone Gošnik, Ciril Gril, Jože Jeke, Ivan Kastner, Lojzka Potrč, Slavko Smerdelj in Franc Stajdohar.

UREJUJE UREDNIŠKI ODBOR: Tone Gošnik (glavni in odgovorni urednik), Risa Bačar, Slavko Dokl, Marjan Legan, Jože Prime, Jože Splival, Jožica Teppey, Ana Vitkovič in Ivan Zoran. Tehnični urednik: Marjan Moškon.

IZHAJA vsak četrtek — Posamezna številka 1 dinar — Letna naročnina 49 dinarjev, polletna 24,50 dinarja, plačljiva vnaprej — Za inozemstvo 100 dinarjev oz. 8 ameriških dolarjev (ali ustreznega druga valuta v tej vrednosti).

OGLAŠI: 1 cm višine v enem stolpcu (45 mm oz. 10 elcero) 33 din, 1 cm na določeni strani 45 din, 1 cm na 1. srednji in zadnji strani lista: 66 din. Vsak mail oglas do 10 besed 10 din, vsaka nadaljnja beseda 1 din. Za vse ostale oglase in oglase v barvi velja do preklica cenik št. 4 od 6. I. 1971.

TEKOČI RAČUN pri podružnici SDK v Novem mestu 521-8-9 — NASLOV UREDNISTVA IN UPRAVE: 66.001 Novo mesto, Glavni trg 3 — Poštni predal 33 — Telefon: (068) 21-227 — Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo — Tiska tiskarna „Ljudske pravice“ v Ljubljani.

Plačal, da sem delal

Ni jih lepših zgodb od tistih, ki jih človek sliši ali doživi pri mehaniku. To, kar so včasih počeli brivci, ki so med svojim obredom sporočali namuljenemu človeku pod seboj najnovejši vic, najbolj sveže novice, so danes v popolnosti in v celoti prevzeli mehaniki. Kajti k brivcu ne hodi več toliko ljudi kot včasih, k mehanikom pa vsi.

No, ko se mi je na dinamiku onemoglega fička prižgala lučka in naznanila, da je šlo nekaj k vragu, sem obiskal domačega mehanika. Sprejel me je z vsemi potrebnimi častmi in še s kopico nepotrebnih birokratskih časti. Zdi se mi, da imava že utečen sistem pogovora. Ko me je popisal in pobral rojstva, kraja, stanovanja in nekaterih podatkov stare matere, sem mu, kot imava v navadi,

zabrusil: „Le kaj, za vraga, so potrebni vsi ti podatki, spravi se raje nad avto!“ On pa mi je mimo in dostojanstveno, kot zahteva njegov poklic, odvrnil: „Nič se ne ve, kdaj se ubiješ; poslali bomo venec, ker si bil stalna stranka!“ Molčal sem, čeprav sem bil sam zase prepričan, da podatke pobirajo le zato, ker popravljajo avtomobile počasi, pa se lahko zgodi, da kdo med dolgotrajnim popraviljem celo umre. In komu bi potem poslali račun?

Tako je minilo pol ure, druga polovica je minila še hitreje. Trije fantje so se z resnimi obrazi spravili med vijake, govorili so tako, da jih čisto zares nisem nič razumel: o avtomobilu in njegovih delih, lahko prišezem, ne vem čisto nič. Potem je mehanik vzel papir in med

pogovorom, ko sem ga dražil, da so počasni in da bo treba proti njihovi delavnici ukrepati, namesto svojega zapisal moje ime.

Ne da bi to opazil, sem prinesel papir v računovodstvo. Računovodkinja, ki je pravkar brala novomeško stran v Dolenjskem listu, prvo, ki je izšla na ofset tisku, je bežno pogledala v papir, prebrala in na glas ponovila „pol ure!“, vzela blok in začela pisati.

Sele tedaj je vzkliknila: „Kaj, hudiča, imamo spet novega vajenca? Kdo vam je pa popravil avto?“

Čez njeno ramo sem opazil, da je bilo v rubriki, ki mora povedati, kdo je delal, zapisano „Splival“. Opisal sem svojega mehanika, ona pa je godrnjala: „Pri nas pa tudi vsak dan vzamemo kakšnega novega vajenca...“ Medtem je napisala račun za

pol ure dela — 5,50 din. To-liko namreč stane vajenec.

Zdaj mi je malo nerodno, ker sem jo ogoljufal — saj avtomobila ni popravil vajenec, ampak je delal mojster. Po drugi strani pa mi je žal: napisano je bilo, da sem avto popravil jaz. Torej bi moralo podjetje meni plačati pol ure dela, ne pa jaz njemu.

Edino to mi še vedno ne gre v glavo: moj priimek je bil zapisan, češ da sem popravil avto. Moj priimek je bil zapisan, ko je bilo treba plačati račun. In končno — moj priimek je bil podpisan pod tremi članki na novomeški strani Dolenjskega lista.

Računovodkinja pa nič! Pobrala je 5,50 din, napisala račun na moje ime, vpisala moje ime v kartoteko, češ da sem delal pol ure, potem pa hladnokrvno brala naprej članek, ki sem ga jaz napisal... In ji je bilo vseeno — vse gre v račun delovnega časa...

J. SPLIVAL